

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izbaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranjski izvoz pod programom

Največ je izvozil Tekstilindus, že 93 odst. letošnjega programa pa je izpolnil TOSO

Enajst kranjskih delovnih organizacij je v letošnjih osmih mesecih izvozilo za pet in pol milijona dolarjev izdelkov in tako izpolnilo 48,6 odstotka letošnjega izvoznega programa. Podjetja so sicer izvozila za 6,2 odstotka več izdelkov kot od januarja do julija lani, vendar pa so za skoraj deset odstotkov pod letošnjim programom.

Dokaj ugodna pa je struktura izvoza, saj so podjetja za 3,8 milijona dolarjev (69,7 odstotka) izvozila v države s čvrsto valuto, za 1,3 milijona (24,3) v vzhodne države in le za 329 tisoč dolarjev (6,0) v druge države.

Največ — za milijon 451 tisoč dolarjev — je izvozila tovarna Tekstilindus in tako izpolnila 60,5 odstotka pred-

videnega izvoznega programa. Po količini je na drugem mestu tovarna Iskra z milijon 309 tisoč (50,1) in na tretjem tovarna Planika, ki je izvozila za nekaj več kot milijon dolarjev svojih izdelkov. Zanimivo je tudi, da so se prav ta tri podjetja tudi najbolj približala predvidenemu izvoznemu programu za to leto.

Daleč pred vsemi pa je TOSO, ki je do sedaj izpolnil že 93,1 odstotka letošnjega izvoznega programa. To podjetje je izvozilo za 55.855 dolarjev izdelkov v vzhodne države. Med podjetji, ki sta najbolj v zaostanku pri izpolnjevanju letošnjega programa pa sta Standard (20,6) in Oljarica (26,5). A. Z.

Delavska univerza Radovljica Delovodska šola kovinske in lesne stroke

Za bližnjo vzgojno-izobraževalno sezono, ki se bo v Radovljici začela prihodnji mesec, je delavska univerza že izdelala okvirni delovni program. Ta je tako kot prejšnja leta tudi tokrat precej bogat. Ko smo se pred kratkim pogovarjali o oblikah izobraževanja v sezoni 1968/69, smo izvedeli, da zanimanje za različne oblike, ki jih organizirajo delavske univerze v zadnjih letih, posebno v nekaterih občinah, nenehno narašča. Prav zato bodo gorenjske delavske univerze izdelale za bližnjo sezono skupen program izobraževanja. Ta program bo razdeljen na posamezna področja oziroma posamezne občine. Tako se bodo prebivalci lažje odločili, za ustrežno izobraževalno obliko.

Danes pogledimo najprej okvirni program delavske univerze v Radovljici. Tod so 15. avgusta že začeli s šiviljsko-krojnimi tečajem, ki bo trajal dva meseca. Ena izmed novosti letošnjega programa radovljiške delavske univerze pa je organizacija delovodske šole kovinske in lesne stroke. Ta šola, ki bo trajala dve leti in pol, je namenjena predvsem tistim kvalificiranim delavcem in delovodjem, ki nimajo ustreznih izobrazbe in želijo v prihodnje postati mojstri. Šolo bodo organizirali v sodelovanju z vajeniško šolo v Radovljici, vendar pa bo

šola verificirana (priznana), saj bo potekala pod strokovnim vodstvom matične šole v Ljubljani. Predvidevajo, da se bo pouk v šoli začel 1. oktobra, kot poseben pogoj za vpis v to šolo pa je priznana kvalifikacija kovinske stroke in tri leta prakse.

Podobno kot prejšnja pa bodo pri delavski univerzi v Radovljici tudi letos oddelki višje komercialne šole, oddelki osnovne šole za odrasle; če bo potrebno pa bodo odprli tudi nekatere druge oddelke. Prav tako bodo v letošnji izobraževalni sezoni na programu jezikovni tečaji iz nemščine, angleščine in italijanščine ter drugi strokovni tečaji.

Posebej pa se pri delavski univerzi pripravljajo na vzgojo in izobraževanje občanov na področju civilne zaščite in varstva pri delu. Razen tega pa imajo tudi v prihodnje predvidenih več predavanj, seminarjev in drugih oblik izobraževanja za občane oziroma prebivalce iz raznih krajev ter za družbenopolitične delavce v radovljiški občini.

Skratka, program delavske univerze, ki ga bodo v kratkem uredili, kaže, da so se tokrat temeljito pripravili na večkrat ponovljene sklepe in opozorila, da je treba izboljšati izobrazbeno strukturo zaposlenih v občini. A. Z.

Prebivalci Dupelj, Naklega in Podbrezj so odločili:

V Dupljah ne bo osemletke

V višje razrede (od 5. do 8.) se bodo učenci vozili na šolo France Prešeren v Kranju

Občani kranjske občine oziroma predvsem bračci našega časnika se prav gotovo še spominjo, da smo 27. aprila letos v našem časniku objavili predlog sprememb mreže osnovnih šol v kranjski občini, ki sta ga izdelala svet za šolstvo in zavod za prosvetno pedagoško službo v Kranju. Po objavi tega predloga so bile v občini javne tribune, na katerih so razpravljali o reorganizaciji šolske mreže. S predlagano reorganizacijo se niso strinjali le prebivalci Dupelj. Menili so, da ne bi bilo prav, da bi na šoli v Dupljah ukinili višje razrede in bi se učenci od 5. do 8. razreda morali voziti na osnovno šolo France Prešeren v Kranju.

Ko je občinska skupščina 30. maja po javni razpravi razpravljala o reorganizaciji šolske mreže, je nazadnje sprejela tudi program razvoja osnovnih šol v občini. Takrat je hkrati sprejela tudi predlog, da se višji razredi na šoli v Dupljah ukinijo. Prebivalci Dupelj, ki so na sejo poslali svoje predstavnike, so prek njih ostro protestirali k takšnemu sklepu.

Zato se je 24. junija letos v Dupljah sestal širši politični aktiv, ki so se ga udeležili tudi predstavniki kranjske občinske skupščine in nekaterih strokovnih služb in na katerem so sklenili, naj dokončno odločitev o tem: ali naj ostanejo na šoli v Dupljah višji razredi ali ne, izrečejo občani vseh treh krajevnih skupnosti. Takrat so tudi sklenili, da bo občinska skupščina zagotovila čimkvalitetnejši pouk, če se bodo starši odločili, da v Dupljah ostane osemletna osnovna šola.

V petek je bil na Gorenjskem potres

V petek zvečer ob 22.32 je prebivalce Gorenjske razburil potres. Zemlja se je tresla nekaj sekund. V observatoriju v Ljubljani so ugotovili, da je bil epicenter potresa 45 kilometrov od Ljubljane. Potres pa je bil pete stopnje.

Najbolj se je tresla zemlja v okolici Radovljice, ker je tudi gorenjska potresna prelomnica. Vendar pa so tu potresi v primerjavi s petko-

Tako je bila julija in avgusta na področju krajevnih skupnosti Duplje, Naklo in Podbrezje izvedena anketa. Po seznamu, ki ga je izdelal krajevni urad v Naklem, so bile anketirane vse tiste družine, ki imajo otroke. Od 570 vpisanih družin na področju vseh treh krajevnih skupnosti jih je na anketo odgovorilo oziroma jo izpolnilo 537 ali 94,2 odstotka. Za šolo v Kranju se je odločilo 355 družin (66,1 odstotka), za šolo v Dupljah pa 178 (33,1). Štiri anketirane družine (0,8) pa se niso odločile ne za Kranj ne za Duplje.

V posameznih krajevnih skupnostih pa so rezultati naslednji:

● V krajevni skupnosti Duplje je od 141 vpisanih družin izpolnilo anketo 131 (92,2). Od teh se je za šolo v Dupljah odločilo 129 (98,4), za šolo v Kranju 1 družina (0,8). Ena družina (0,8) pa se ni odločila ne za Duplje, ne za Kranj.

● V krajevni skupnosti Naklo so od 316 vpisanih družin izpolnile anketo 303 (95,9). Od teh se je za šolo v Dupljah odločilo 45 (14,9) in za šolo v Kranju 255 (84,1). Tri družine (1,0) pa se niso odločile ne za Duplje, ne za Kranj.

● V krajevni skupnosti Podbrezje pa so od 113 vpisanih družin izpolnile anketo 103 (91,1). Od teh so se za šolo v Dupljah odločile 4 (3,9) in za šolo v Kranju 99 (96,1).

— — —
● Rezultati ankete so tako pokazali, da večina družin v krajevnih skupnostih Duplje, Naklo in Podbrezje ne želi, da bi se njihovi otroci, ki obiskujejo višje razrede, šole lali v šoli Duplje. Zato tudi ne bo treba spreminjati programa razvoja osnovnih šol v občini, ki ga je kranjska občinska skupščina sprejela 30. maja letos. A. Žalar

Železniki se pripravljajo na IV. čipkarski dan

Pester spored prireditev

Ljubitelji čipk in starih ljudskih običajev iz Selške in Poljanske doline, iz Škofje Loke ter od drugod bodo tudi letos prišli na svoj račun. Turistično društvo iz Železnikov, kraja, ki prav tako kot Idrija slovi po klekljarjih in njih znamenitih izdelkih, namreč organizira — tokrat že šestič po vrsti — zanimivo kulturno prireditev z naslovom čipkarski dan. Na sestanku pred dnevi smo izvedeli, kaj vse bodo obiskovalci v nedeljo, 25. avgusta, lahko videli v Železnikih.

Vzporedno z osrednjim dogodkom, razstavo čipk in tekmovanjem klekljaric iz raznih krajev Slovenije, bodo gostom prikazali še mnoge stare običaje, ki so bili nekaj v navadi v Selški dolini. Del programa nameravajo izvesti že na sam pred-

večer čipkarskega dneva, v soboto. Pred plavžem, ki prav tako kot ime kraja govori o nekdanji dejavnosti železnikarjev, bodo v mraku zakurili kres, za prijetno razpoloženje pa bo skrbel domači moški pevski zbor.

(Nadalj. na 12. str.)

nik na železniški postaji na Jesenicah je mislil, da se tresenje tal nastalo zaradi tega, ker se je ena skupina voz premočno zaletela v drugo. Nekateri so pravili, da so se s pobočij utrgale tudi posamezne skale in zdrsele v dolino. To se je zgodilo ob cesti od Tržiča do Ljubelja. Prebivalci Bohinja in Zgorjnjesavske doline pa o potresu niso vedeli povedati ničesar. B. Blenkuš

Pravno varstvo, potem šele izrekanje kazni

Pred vojno na Jesenicah ni bilo sodišča, bili pa so so štirje odvetniki; zdaj je na Jesenicah občinsko sodišče, pa nobenega odvetnika — Kako je s pravno pomočjo občanov na Jesenicah?

— Izkušnje najmlajšega sodišča na Jesenicah

Pred kratkim sem na Jesenicah obiskal Franca Černeta, predsednika občinskega sodišča, in ga zaprosil, naj za javnost pove nekatere izkušnje iz dela občinskega sodišča. Tovariš Černe se je kljub kopici dela prošnji rad odzval.

Občinsko sodišče na Jesenicah sodi med najmlajša v Sloveniji. Ustanovljeno je bilo 1961. leta. Po vojni je na Jesenicah delovalo sodišče do 1949. leta, potem pa je bilo ukinjeno. Pred vojno na Jesenicah ni bilo sodišča, ampak je za to področje delovalo sodišče v Kranjski gori.

V prvih letih dela sodišča je prav to dejstvo povzročalo največje težave. Na Jesenicah ni bilo sodnega poslovanja. Sodišče je začelo delo v prostorih, ki so bili zgrajeni za stanovanjske namene. Na Jesenicah tudi ni bilo strokovnega sodnijskega in administrativnotehničnega kadra. Delo so prevzeli mladi ljudje, ki so si morali delovne izkušnje šele pridobivati. Razvite tudi niso bile institucije, ki so za dobro delo sodišča potrebne. Zlasti je s tem mišljena advokatura in služba pravne pomoči, tožilstvo, izvedenstvo raznih strok, sodni tolmači, cenilci in podobno. Končno lahko ugotovimo, da tudi v zavesti občanov na Jesenicah ni bil razvit občutek o pomenu in naloga sodišča. Preveč je bilo miselnosti, da gre pri sodišču v prvi vrsti za ustanovo, katere naloga je izrekanje kazni in drugih ukrepov zoper storilce kaznivih dejanj, ki se preganjajo na javno obtožbo, ne pa, da gre v prvi vrsti za ustanovo, katere naloga in pomen je v tem, da skrbi za zakonitost in večjo pravno varnost občanov in za njihovo boljše medsebojno razumevanje.

V Sloveniji je 42 občinskih sodišč, od tega jih je 20, ki zaposlujejo štiri ali več sodnikov. Pri občinskem sodišču na Jesenicah delajo štirje sodniki, ki imajo delo tako razdeljeno: Franc Černe, predsednik sodišča, rešuje pravne zadeve, Tone Žitko je sodnik za kazenske zadeve, Ivan Šobri je odgovoren za preiskavo, Milinka Zajec-Iršič pa rešuje nepravne zadeve, kot so zapuščine, izvršbe ipd. Ne samo, da občinsko sodišče na Jesenicah sodi med najmlajša občinska sodišča v Sloveniji, temveč so tudi sodniki pri tem sodišču mladi; najmlajši sodnik na Jesenicah je star 29, najstarejši pa 36 let.

Po mnenju predsednika občinskega sodišča so v tem kraju še vedno slabo razvite druge institucije, ki skrbijo za zakonitost in pravno varstvo občanov. Na Jesenicah sploh ni nobenega odvetnika. V bivši Jugoslaviji, ko na Jesenicah ni bilo sodišča, so v tem kraju delali kar

štirje odvetniki in vsi so imeli dovolj dela. Zavod za pravno pomoč se ukvarja predvsem s sestavljanjem listin in vlog ter dajanjem pravnih nasvetov občanom. Čas bi že bil, da ta zavod začne delati vsakodnevno, ne pa samo v določenih dnevih in urah. Zavod za pravno pomoč pa seveda ne more nadomestiti služba odvetništva, saj se po sedanjih predpisih ne more ukvarjati z zastopanjem strank pred sodišči. Na Jesenicah bi morala biti vsaj dva odvetnika, saj sta navadno v postopku pred sodiščem udeleženi dve stranki. Z novelo zakona o kazenskem postopku se je povečala vloga odvetnikov tudi v fazi pripravljalnega postopka. Sodišče ne more dobro delati, če ni razvita tudi ta služba. Problem odvetništva na Jesenicah pa ni nerešljiv, saj je vse večje število pravnih s pravosodnim izpitom, ki imajo s tem pogoje za odvetništvo.

Sodišče ni v prvi vrsti in edino organ za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov, kakor je to pogosto v zavesti občanov, ki z delom sodišča niso dovolj seznanjeni. To je le ena od pomembnih nalog sodstva. Veliko širša in pomembnejša pa je naloga sodišča pri varstvu temeljnih, posebnih, premoženjskih, delovnih in drugih pravic občanov in v utrjevanju zakonitosti. Večanje števila civilnih zadev v primerjavi s kazenskimi, ki se preganjajo na javno obtožbo, kaže, da prihaja v zavest občanov potreba po urejanju spornih zadev v postopkih pred sodišči, ne pa s samovoljo in na druge nezakonite načine. Med nove naloge sodišč, ko ne gre za sojenje v klasičnem smislu, ampak za široko družbeno funkcijo, spada spremljanje in proučevanje družbenih odnosov in pojavov, na katera nalaga sodišča pri svojem delu, in dajanje predlogov za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti.

Podobno kot pri večini sodišč so kazniva dejanja tudi pri jeseniškem sodišču v rahlem porastu. Ne moremo trditi, da število kaznivih dejanj narašča zato, ker je kriminaliteta v porastu; tudi ne moremo trditi, da naraščajo civilne zadeve zato, ker je v porastu nagnenje občanov k pravljanju. Če je število kaznivih dejanj, ki jih obravnava sodišče, v porastu, je to nedvomno lahko posledica

drugačne politike pregona ali pa tudi posledica uspešnejšega odkrivanja kaznivih dejanj in njihovih storilcev. Prav tako lahko trdimo, da je večanje števila civilnih zadev pred sodiščem, vsaj kar zadeva jeseniško področje, posledica zavesti občanov, da je sodišče organ, pred katerim lahko najbolj zadovoljivo rešijo medsebojne spore.

Lani je jeseniško sodišče prejelo v reševanje 308 kazenskih zadev. Od tega je bilo 117 takih, ki jih rešuje kazenski senat, medtem ko je druge zadeve reševal sodnik posameznik. Struktura kaznivih dejanj se vsa leta bistveno ne spreminja. Sodišče obravnava največ kaznivih dejanj zoper telo (lahke in hude telesne poškodbe), zoper čast in dobro ime (razžalitve, obrekovanja) ter zoper družbeno in zasebno premoženje (tatvine). Struktura teh dejanj, ki jih rešuje občinsko sodišče na Jesenicah, ni bistveno drugačna od republiškega poprečja. V zadnjih letih opažamo, da so v porastu dejanja zoper telo (pred tremi leti je sodišče na Jesenicah obravnavalo 75 kaznivih dejanj zoper telo, lani pa že 106). Naraščajo tudi kazniva dejanja zoper čast in dobro ime (leta 1965 je bilo 94, lani pa 103 tovrstne razprave pred sodiščem). To so dejanja, ki v veliki meri izvirajo iz neurejenih stanovanjskih in družinskih razmer. Dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje (pretežno gre tu za male tatvine in tatvine zoper zasebno in družbeno premoženje) so prav tako pogoste, vendar ne naraščajo kot druga kazniva dejanja (1965, leta je bilo tovrstnih zadev pred sodiščem 78, lani pa 96). Občinsko sodišče na Jesenicah je lani obravnavalo na novo 289 pravnih zadev. Na tem področju je bilo največ pravnih s področja rodbinskega prava (87), od tega pa kar 75 sporov v zvezi z zahtevki za vzdrževanje (sinov, hčera ali staršev). Sodišče je lani obravnavalo 25 sporov, ki izvirajo iz delovnega razmerja, in 51 sporov, ki izvirajo iz stanovanjskih razmerij. Zelo malo pa je na Jesenicah lastniških in posestvenih pravnih, kar je razumljivo, saj na jeseniškem področju ni večjega števila kmečkih gospodarstev, ti spori pa so značilni le za taka področja.

To je kratek pregled dela in izkušnje občinskega sodišča na Jesenicah. Seveda pa tudi občani lahko povedo, kaj bi morali še storiti za večjo pravno varnost in pravno pomoč.

Jože Vidic

Pismo iz Francije

Upam, da boste objavili moje pismo iz pobratene francoskega mesta La Ciotat, odkoder vam člani kranjske mladinske skupine pošiljamo lepe pozdrave.

Franc Rutar
Colonie Yougoslave
Vila Calanque
La Ciotat (B. du R.)

Že več kot teden dni smo gostje pobratene mesta La Ciotat. Ker je letošnji obisk že deseti po vrsti, je naše bivanje še toliko lepše. Vsi francoski prijatelji se trudijo, da bi bili spomini na tritedensko bivanje čim-lepši.

Po naporni vožnji skozi Italijo in ob znani Azurni obali so nas v La Ciotatu zelo lepo sprejeli. Do sedaj smo si ogledali razne zanimivosti, sprejeli pa nas je tudi župan mesta La Ciotat. Tega sprejema se je udeležil tudi jugoslovanski konzul iz Marseilla. Prav o tem sprejemu so veliko pisali tudi časniki. Da se delno odločimo za prijetno počutje pa v Vili Calanque večkrat prirejamo sprejeme za francoske prijatelje. Takšne večere še posebno popestri ansambel Veseli trgovci.

Sicer pa se vsak dan kopamo. Ostalo nam je še deset dni do odhoda v Kranj. Če bomo tudi te preživeli tako prijetno, bodo naši spomini na tritedensko bivanje v pobratene francoskem mestu prav gotovo nepozabni.

Robi

DRAGI MLADI KRANJČANI!

Izračunali smo, da se boste vrnili 28. avgusta. Čeprav se boste o tem, da smo pismo objavili, lahko prepričali šele, ko boste doma, vam želimo, da bi preostale dneve preživeli čim-prijetneje. Pa hvala za pismo. Urednik

Kratkoročni sindikalni prejemi Poživiti delo v sindikalnih podružnicah

Takoj po izidu smernic predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije je bila pri občinskem sindikalnem svetu imenovana posebna skupina, ki je preučila smernice in sklepe VI. kongresa zveze sindikatov Jugoslavije ter na osnovi obeh dokumentov predlagala predsedstvu občinskega sveta sindikalni akcijski program za prihodnje.

Čeprav je program zelo zanimiv in tudi doznaj konkreten, danes ne bomo spregovorili o njem, marveč o vlogi, vsebini in metodah dela sindikata v tem oziroma prihodnjem obdobju. O slednjem je prav tako razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju in zato pomeni del kratkoročnega programa sindikalnih podružnic v kranjski občini.

Večina sindikalnih podružnic v kranjski občini je na zadnjih občinskih zborih sprejela letne delovne programe, vendar pa so leti spriče zadnjih dogodkov v večini postali precej neaktualni. Zato bi bilo prav, da bi izvršni odbori do konca leta izdelali konkretne delovne programe, v katerih bi morali upoštevati predvsem vsebinske in kadrovske spremembe in organizacijske priprave na letošnje občne zbornice, ki morajo biti končani do 15. decembra.

Do tega časa pa bo občinski sindikalni svet analiziral delo sindikalnih podružnic in

navel tesnejše stike z vodstvi sindikata v delovnih organizacijah. Razen tega pa si bo predsedstvo prizadevalo, da bi navezalo stike tudi z nekaterimi samoupravnimi organi v delovnih organizacijah in tako posredno na sejah vplivalo na sproščenejšo razpravo ob nekaterih prejšnjih problemih. Posebej pa si bo predsedstvo prizadevalo, da bi ob izvajanju sistematične kadrovske politike v sindikalnih podružnicah izdelalo konkretna določila, ki bi jih morali izpolnjevati posamezni člani bodočih vodstev. Pri tem so poudarili, da se v prihodnje ne bi smelo več dogajati, da bi imeli predsedniki in drugi člani vodstev sindikalnih podružnic najslabšo strokovno izobrazbo v primerjavi z drugimi vodilnimi delavci v delovnih organizacijah. Na seji predsedstva pa se je porodila tudi misel, da bi v večjih delovnih organizacijah kazalo razmisliti o plačanih sindikalnih funkcionarjih. Za zdaj je to šele zamisel in se bodo o njej predstavniki občinskega sindikalnega sveta še posvetovali s predstavniki delovnih organizacij.

Da bi vodstva sindikalnih podružnic lažje pripravila predloge kratkoročnih in dolgoročnih delovnih programov je za predsedstvo sklenilo, da bo prihodnji mesec pripravilo enodnevni seminar za predsednike in tajnike sindikalnih podružnic v občini Kranj.

A. Z.

Področno tekmovanje traktoristov v Cerkljah

V soboto popoldne bo na zemljišču KZ Cerklje na Bivju pri Senčurju tradicionalno področno tekmovanje traktoristov, na katerem bodo nastopali traktoristi iz vseh kmetijskih organizacij na Gorenjskem in traktoristi združniki — kooperanti. Na tem tekmovanju so že lani prvič nastopili privatni kmetje — kooperanti zadrug in

dosegli dobre rezultate. Prav to pričakujejo tudi na sobotnem tekmovanju. Tekmovali bodo v teoretičnem in praktičnem delu. Pri praktičnem delu bodo imeli oranje in spretnostno vožnjo, pri teoretičnem pa teste iz cestno-prometnih predpisov, agrotehnik itd.

Istočasno bo na tem zem-

ljišču demonstracija malih traktorjev pasquali, ki jo organizira Kmetijsko živilski kombinat Kranj. Najboljši traktoristi se bodo potem udeležili še republiškega tekmovanja. V nedeljo ob 7.30 uri bo podobna demonstracija tudi v Dobračevem pri Zireh, ob 10. uri pa v Rovtah pri Zireh.

— an

Nov betonski most preko Poljanščice v Puštalu

Prebivalci gorskih vasic ne bodo več odrezani od Škofje Loke

Končno se tudi prebivalcem Puštala in okoliških gorskih vasic v južnem delu občine Škofja Loka obetajo lepši časi. Te dni namreč gredo h koncu zadnja dela na novem železobetonskem mostu prek Poljanščice, ki bo nadomestil starega, lesebna. Le-ta, sicer edina pomembnejša prometna zveza med omenjenimi kraji in Skofjo Loko, je bil vsa leta po drugi svetovni vojni ozko gredo za naraščajoči tovorni, civilni in avtobusni promet. Zgradili so ga še Nemci med okupacijo, potem ko je bil leta 1941 prejšnji betonski razstreljen. Vse do nedavna se ni našlo dovolj denarja, da bi že zdavnaj dotrajan prometni objekt, ki ga je povodenj pred štirinajstimi leti nevarno razmajala, poprdili in zgradili novega.

Kakorkoli že je bilo, hkrati s starim mostom so sedaj izginili tudi vsi problemi okrog avtobusnega prometa prek naselij ob desni strani Sore in okrog prevoza otrok v šolo. Nov betonski orjak ima 7 m široko cestišče, ob levem in desnem robu pa še 1,5-metrski pločnik, namenjen pešcem. Nosilnost je 60 ton, torej bo prevozen za vse vrste motornih vozil. Objekt stoji na starih, dobro ohranjenih temeljih betonskega mostu izpred vojne. Konstrukcija je grajena tako, da bi vzdržala vsakršen

pritisk vode, tudi obremenitve v primeru povodnji, kakršna je bila leta 1926. Tedaj je namreč pretok vode znašal 260 kubičnih metrov na sekundo, gladina Sore pa se je zvišala za 4 m in poplavlila ves okoliš.

Celotne stroške gradnje, ki znašajo 75 milijonov S din, je iz svojih skladov pokrila občinska skupščina Škofja Loka. Most bodo odprli za ves promet 28. tega meseca.

I. G.

Kamniški muzej obnavljajo

Stari kamniški grad v Zaprčici, v katerem je sedaj kamniški muzej, že nekaj let obnavljajo. Obnovitvena dela so dosegla svoj vrhunec v zadnjih petih letih in letos v septembru bodo že vidni sadovi teh del. Kamniški muzej so najprej obnavljali s sredstvi sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti, kasneje s sredstvi iz proračuna kamniške občinske skupščine, lani pa je kolektiv muzeja s sredstvi sklada skupne porabe najel pri banki kredit v višini 4 milijonov S din. Pri tem ne smemo pozabiti še enega investitorja obnovitvenih del kamniškega muzeja. To je industrija pohištva Stol iz Kamnika, ki je namenila okoli 10 milijonov S din za prenovev notranjih muzejskih prostorov. S Stolovimi sredstvi nameravajo v I. nadstropju urediti stalno razstavo, ki bo služila kot zgodovinski prikaz upognjenega pohištva. S to stalno razstavo upognjenega pohištva se bo Kamnik ponahal z drugim mestom na svetu, saj je

takšna stalna razstava upognjenega pohištva le še v Bistri na Češkoslovaškem. Hkrati pa bo tudi prva razstava takšne vrste v naši državi.

Skupaj z načrti ureditve notranjosti muzeja pa te dni potekajo še zadnja dela na vhodnem traktu, kjer so zaradi usodanja poslopja nastale razpoke v stavbi. Kot so nam povedali v upravi kamniškega muzeja bodo dela na tem vhodnem traktu končali že prihodnji mesec. V prenovljeni prostor pa bodo preselili nekatere predmete, ki so sedaj natrpani v muzejskem oddelku NOB. V tej stavbi bodo tudi upravni prostori.

Tako bo kamniški muzej z obnovitvenimi deli dobil več prostora za dve stalni razstavi, in sicer pregled zgodovine NOB in za razstavo upognjenega pohištva.

Vendar s tem načrti kamniškega muzeja še niso izčrpani, saj predvidevajo, seveda že bo dovolj denarja, da bi v prbližju prirejali občasne razstave posameznih zgodovinskih obdobij, kot so npr. zgodovina Kamnika, zgodovina gradov in podobno. Sicer pa v kamniškem muzeju kljub obnovitvenim delom niso lenarili, saj so prejšnja leta pripravili 7 do 10 razstav letno, medtem ko so lani zaradi pomanjkanja denarja pripravili le dve razstavi: Gradovj na Gorenjskem in ob občinskem prazniku razstavo Lončarstvo na Slovenskem.

Kaj lahko ugotovimo ob koncu tega sestavka? Nedvomno to, da bo kamniški muzej z odprtjem dveh stalnih razstav — zgodovine NOB in upognjenega pohištva — ustregel številnim domačim in tujim turistom, ki se ob svojem obisku v Kamniku zanimajo za muzejske predmete. In teh, kot pravijo v kamniškem muzeju, ni tako malo.

V. Guček

Pred vladnimi razgovori o zaposlovanju delavcev v Zahodni Nemčiji

Po zadnjih podatkih število jugoslovanskih delavcev, zaposlenih v ZR Nemčiji, presega število 100.000. Položaj naših delavcev v tej državi je bil do nedavna precej težak prav zaradi nerešenih vprašanj socialnega zavarovanja. Zadnji razgovori predstavnika Jugoslavije in bonnske vlade o sporazumu o socialnem zavarovanju ter o sporazumu o zaposlovanju so bili marca v Bonnu. Takrat je ostalo nerešeno vprašanje o otroškem dodatku in o zaposlovanju nekvalificiranih delavcev.

Nedavno pa je nek predstavnika bonnske vlade izjavil, da je njegova vlada pripravljena ta vprašanja ugodno rešiti. Tako bi jugoslovanski delavci, zaposleni v Zahodni Nemčiji, dobivali otroški dodatek za svoje otroke, ki žive z njimi ali pa so z enim od staršev v Jugoslaviji. Kolikšen naj bi bil otroški dodatek ter še o drugih pomembnih vprašanjih, pa se bodo pogovorili 3. septembra v Beogradu.

Bodoči razgovori v Beogradu, če bodo uspešni, bodo zagotovili jugoslovanskim delavcem v Zahodni Nemčiji kakor tudi tistim, ki se še nameravajo tam zaposliti, vse pravice, ki jih sedaj v tej državi imajo delavci iz drugih dežel, s katerimi je Zahodna Nemčija podpisala sporazume o socialnem in zdravstvenem zavarovanju in pa dogovore o zaposlovanju. Podpis sporazuma bo nedvomno prispeval k boljšim odnosom med obema državama, obenem pa bo tudi pridobitev za delavce, ki začasno delajo v Zahodni Nemčiji.

V nekaj stavkih

Grad — Prebivalci krajevne skupnosti Grad pod Krvavcem so letošnji krajevni praznik počastili s številnimi prireditvami. Zaključna slovesnost je bila minulo soboto zvečer pri posestniku Matijevcu, pri katerem je bila med vojno pomembna partizanska javka. O pomenu krajevnega praznika je govoril predsednik krajevne skupnosti Andrej Zargaj. Pred zaključkom praznovanja so izročili svojemu namenu tudi novo urejeno javno razsvetljavo v Dvorjah in vasi Grad.

— an

Ajda cveti — Zadnje dni prejšnjega tedna je na območju jugovzhodnega dela Gorenjske že pričela cveteti letošnja ajda. Ker je dosti moče, bo letošnja ajda zelo velika, vprašanje pa je, kako bo obrodila. Čebele so že začele obratati ajdo in prinašati prvi med v čebelnjake. Čebelarji in kmetovalci trdijo, da ajda dobro obroditi, če čebele naberejo veliko medu. Naj bo kakorkoli že, pregovor pravi, da, ko ajda ozeleni, se podaljšajo mrzle noči.

— an

Maline zore — V teh dneh so na Gorenjskem dozorele maline. Na Jelovici, Blegošu, Karavankah in drugod je že videti prve nabiralce. Letos so maline zelo lepe in velike, vendar niso posebno sladke.

— an

Gobe rastejo — Ze konec prejšnjega tedna so se v gozdovih na Gorenjskem pojavili ajdovčki. Lepi dnevi so privabili v gozdove veliko nabiralcev gob. Cena ajdovčkov je na trgu okoli 20 novih dinarjev.

— an

Malo izletnikov v gorah — Letošnje muhasto vreme ni bilo kaj prida naklonjeno planincem. Ne samo, da je bil v planinskih postojankah to poletje zelo slab obisk, pač pa je tudi planincev, ki bi se napotili na slovensko planinsko transverzalo ali gorenjsko partizansko pot, zelo malo. Planinska društva pričakujejo, da bo septembra boljše vreme in s tem tudi večji obisk v gorah.

— an

Hrušica — Na Hrušici pri Jesenicah je ograjen prostor, kamor — odkar izvažamo polže, žabe in želve — spravljajo delavci te mehkužce, da jih nakrmijo in sortirajo. Marsikateri žival pa si najde pot na prostost na travnike ob Savi Dolinki. Želv tod okoli vsekakor prej še ni bilo. Pred kratkim pa so otroci našli vse polno čisto majhnih želv, kar pomeni, da se te ubegle živali v novem okolju tudi razmnožujejo.

B. B.

Jesenice — Konec avgusta bo odšlo v počitniške domove v Crikvenici in Biogradu na moru okoli 100 upokojenih delavcev jeseniške železarne. Junija je bila na morju prav tako ena skupina upokojenecv jeseniške železarne.

B. B.

Bohinj — Turistično društvo v Bohinju je v zvezi z nameravano gradnjo novega hotela v Bohinju sprejelo sklep, da se v imenu vseh občanov zahteva, da se pri sprejemanju kakršnihkoli sklepov o novogradnjah v Bohinju — to je turističnih objektov — mora povzbiti k sodičanju tudi predstavnik krajevnih skupnosti, SZDL in predstavnik turističnega društva.

Izzrebanci nagradne križanke

Rešitev nagradne križanke nam je poslalo 372 bralcev. Zreb je naklonil nagrade naslednjim reševalcem, ki so pravilno rešili križanko:

1. nagrada 100 N din: Ivica BAJZELJ, Kranj, Tomšičeva 42/II
 2. nagrado 50 N din: Francka Cuderman, Ljubljana, Vozarski pot 10
 3. nagrado 50 N din: Anica Jelenc, Ručigajeva 24, Kranj
 4. do 10. nagrada po 30 N din: Marjan Lapan, Kranj, Kebetova 16; Martin Dacar, Kranj, Breg ob Savi 23, Cilka Lešnik, Ljubno 47, p. Podnart; Mirko Cof st., Kranj, Tomšičeva 3; Marjan Pintar, Kranj, Jurčičeva 4; Valči Taler, Kranj, Tomšičeva 13; Marjan Brezar, Kranj, Kidričeva 43/II.
- Vsem srečnim dobitnikom sporočamo, da jim bomo nagrade poslali po pošti.

REŠITEV SKANDINAVSKE KRIŽANKE: Vodoravno: MOTORIZACIJA, AVANTGARDIST, TAKTIRKA, LI, MP, KIEL, ANAR, PB, ARARA, NORA, ASIRKA, SATAN, OSI, MARKOS, OZON, ESTONKE, AONI, NN, JURTE, ARNDT, CA, SIR, PO, ROLETA, MIG, TKAN, CRES, TNALO, VODO, EP, CIAN, OBIR, LETOVIŠČE, CAD, KOL, VELE, ZIT, RAKAR, PALETA, INOZEMSTVO, OCENA, BERTA, AA, PULJ, AN, EV, LIRA, BORO, LETALIŠČE, IR, BRNIK, KARINA, A, TKIVO, TLAK.

652 milijonov za novo cesto v Selško in Poljansko dolino

Ze nekaj let nazaj je cesta po dolinah obeh Sor vir neogodovanja tamkajšnjih prebivalcev. Luknjava in načeta asfaltna obloga, neprimerna za vsak večji promet, je pomenila oviro gospodarskemu razvoju tega dela občine, zlasti pa oviro turističnim prizadevanjem domačinov. Toda kaže, da bo ta problem sedaj odpadel. 652 milijonov S din, kolikor sta za obnovu cest v Selško in Poljansko dolino namenila Republiški sklad za ceste in skupščina občine Skofja Loka, bo zadoščalo za izgradnjo novega asfaltnega traku.

Z delj so najprej pričeli v Selški dolini. Gradnja, ki jo izvaja Cestno podjetje Kranj, naglo napreduje. Odsek ceste v dolžini 5 km — od Železnikov navzgor — bodo izročili namenu že v nedeljo, 25. avgusta, preostali del pa bo gotov do konca prihodnjega tedna.

Popročna širina novega cestišča je 5,30 m (prej komaj 4 m). Dolgo bo 17 km. Grajeno je zelo trdno; prek 5 cm debele bitogramozne plasti, ki leži na trdni podlagi, so nanesti 1,5 cm debelo prevleko finega asfalta. Od skupne vsote 652 milijonov S din bodo po predvidevanjih za cesto na Selško porabili 220 milijonov, ostalo pa so namenili Poljanski dolini.

Obenem z naštetim velja omeniti še nekaj. V Železnikih so namreč končno rešili pereč problem javne razsvetljave. Postavitev 33 novih svetilk v zgornjem in spodnjem delu mesta je veljala 10 milijonov S din. Pohvalno je, da so domačini upoštevali mnenje Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane, ki je predlagal svetilke v obliki starih leščerb, kakršne so nekdanj razsvetljevale Železnike. Posročena domislica je vredna posnemanja. 22 starinskih svetilk, pritrjenih na stene hiš vzdolž glavne ulice, lepo poudari srednjeveški videz tega kraja.

I. G.

CASOPISNI PAPIR
LAHKO DOBITE
PO UGODNI GENI
VSAK DAN DO 15. URE

GLAS

OBČINSKA STAVBA
SOBA 110

Hvar — otok sonca na našem Jadranu

Po dveurni vožnji iz Splita je Proleterka zaplula proti hvarskemu pristanišču — mestu, ki se ponaša z največjim številom sončnih dni ob naši obali. O tem sem se lahko sam prepričal, saj sem prišel z Gorenjske, kjer že skoraj vso pomlad po malem dežuje.

Palme v pristanišču so iste kot pred leti in agave ob obali in v trdnjanskem parku. Se vedno stoji napis o ugodnostih v zimskem času, ki zagotavlja »dobro«
vreme, saj vam dajo v nasprotnem primeru celo do 100% popusta. Od zadnjih nekaj let, kar me ni bilo tu, so se spremenili le napisi, ki so postali tujejezični od gostilne in trgovine do turističnega urada. Ne smete biti presenečeni, če vas bodo kar v začetku nadlegovali s »šjor treba cimer (Zimmer)«. Turizem je tu zelo razvit in ima odlične naravne možnosti, pa tudi njegovi prebivalci ne zaostajajo s smislom zanj.

Otok Hvar meri skoraj 300 km², dolg je 68 km, širok po le 10 in pol km. Najvišji vrh je nekaj nad 600 m. Podnebje je milo mediteransko in skromne padavine dobiva pretežno v zimskem času. Tudi rastje je tipično sredozemsko, poleg golih površin in makije najdemo tudi borove gozdičke in rodovitna flišna tla. Primat ima v sončnih dnevih in otok slovi kot jugoslovanska Madeira. Tako ni bilo naključje, da so že v antični dobi stari Grki tu zgradili pri Starigradu svojo kolonijo Pharos. Do 7. stol., ko so nanj prišla slovanska plemena Neretljanov, je otok menjal mnogo gospodarjev (Iliri, Rimljani in Bizantinci), pozneje postaja last hrvatskih kraljev, toda drugi ga prodajo Benečanom, ki so pustili v mestu največ zgodovinskih sledov. Danes je otok »last«
turistov iz vsega sveta in med njegove lastnike sem se letos tudi sam pomešal, ko sem stopil z ladje na prvi letošnji poletni dan.

Mesto Hvar je gotovo središče otoka in s Peklenskimi otoki, ki ga varujejo z južne strani, omogoča varno zavetje ladjam. Voda je ta dan imela 23°C in šele pozno popoldne je najlepše oditi na staro trdnjavo. Pot pelje po stopnicah mimo veličastne hiše Hektorovića (iz 16. stoletja).

Malokje je toliko agav in subtropskega rastlinstva hkrati. Izza Peklenskih otokov je kakor na dlaní Vis, ki je od italijanske kapitulacije naš in nekeje za njim Biševo z Modro špiljo, baje lepšo od one na Capriju pri Neaplju. Do tja vozi vsak dan posebna ladja turistične agencije Atlastours in člani naših sindikatov imajo 50% popust.

Večina spomenikov je iz 15. in 16. stol. Ljubitelj umetnosti bo ob katedrali občudoval pozno renesanso. Za arzenal pa pravijo, da je notri eno najstarejših evropskih gledališč. Seveda nisem pozabil skočiti tudi v frančiškanski samostan, kjer hranijo Ungolijevo Poslednjo večerjo — izredno pomembno slikarsko delo.

Ceprav v drugi polovici junija, plaže so bile polne in pozabil sem na hladno gorenjsko pomlad!

HVAR — JELSA

Kljub izletom v slikovita kopališča Palmizana in Milna si turist kmalu zaželi še več. Z lastnim vozilom ali avtobusom je treba na drugo stran otoka. Tu je več znanih mest in letovišč:

Starigrad, Vrbosko in Jelša. Cesta se vije v ozkih serpentinah in ob pogledu v skalnato globel me je bilo strah, saj je prostora le za en avtobus. Pobočja so skalnata in redke vasi pričajo o težavnem življenju domačinov, kajti do njih ne sežejo moderni turistični tokovi, ki tako blagodejno vplivajo na kraje ob obali. Tu še žal ni asfalta. Le zadnjih 10 km pred Jelso je drugače. To je edini na 83 km dolgi magistrali na otoku. Za leto napovedujejo modernizacijo med Sućurajem (trajekt iz Drvenika) in Jelso v dolžini 53 km. Slabe ceste so za zdaj senčna stran hvarskega turizma. Trajekt iz Splita do Starigrada pa je precej drag (95 N din), medtem ko oni iz Drvenika stane le 25 N din. Tu v Starigradu se je v 4. stol. pred n.š. začela pisati zgodovina otoka. Tu je danes poleg Vrboska eden najlepših zalivov in kopališč. Za mestom pa se širijo gozdovi in nasadi vinske trte vse do Jelse in še naprej. Tu kmetje ponujajo prvovrstni plavac že za dva nova dinarja in sloviti prošek po let novih dix. Pri Jelsi je eden izmed največjih izvirov pitne vode na otoku in oskrbuje celo mesto Hvar.

Gradnja vodovoda je bilo težavno delo. Morali so izvrstati 1200 m dolg predor od vasi Pitve pri Jelsi do Zavale na južni strani otoka. Skozi predor je mogoče tudi z motornim vozilom. Če greš peš, pa vzemi svetilko. Izlet se izplača. Tu je poleg peščne plaže in kristalno čiste vode še razgled mimo Korčule in otoka Sušac vse do polotoka Gargano v Južni Italiji, seveda v lepem vremenu. Povsod je mogoče dobiti sadje in vino po zelo ugodnih cenah. Iz Jelse je počasni uro in pol hoda.

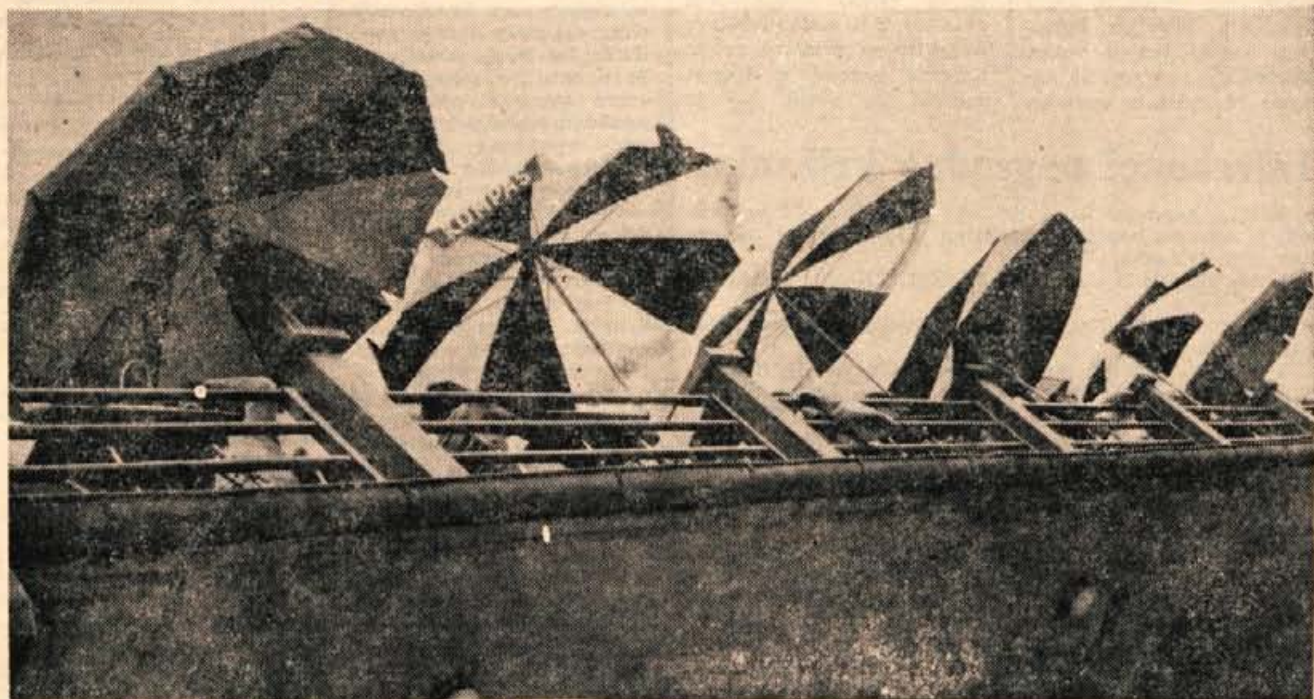
Tudi avtokamp v Jelsi je pričal, da je sezona na pragu. Taborijo v glavnem tuji. Cene so zmerne in znašajo za osebo 3,5 N din, enako za vozila. Turistična taksa se pobira v starosti od 15 let dalje in znaša v sezoni 0,40 N din za osebo. Ležišča v privatnih sobah pa se sučejo med 10 in 13 N din za osebo dnevno. Hoteli so seveda dražji. Celodnevna hrana v hotelu se giblje okoli 25 N din, mogoče pa je seveda živeti tudi ceneje, privatno ali ali po številnih privatnih gostilnah. Prevozni stroški iz Kranja, če potujete z vlakom do Splita (Tauern express, odhod zvečer), stane okrog 50 N din. Ladja do Jelse pa 11,60 N din (brez popusta).

Okolica Hvara

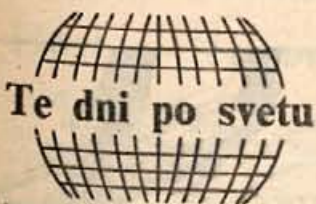
Poleg že omenjenega izleta na Vis in Biševo, prireja Atlas izlete tudi v Dubrovnik, Split, Mostar, Korčulo in križarjenje ponoči. V topli mesečni noči prispete v vas na otoku Braču, kjer ob ribah na žaru in prvovrstnem domačem vinu doživite lepe trenutke (povsod gledajo na domačega gosta in mu dajo 50% popust pri vožnji). Ne pozabeni ostane tudi izlet v Bol na otoku Braču, kjer se je še povsem ohranila tista domačnost, ki jo občudujejo daleč zunaj naših meja in zaradi katere se marsikdo znova in znova vrača na naš Jadran. To sta mi potrdila tudi dva gosta iz Zvezne republike Nemčije, s katerima sem potoval nazaj z vlakom, in sta bila že petič na Jadranu.

Na Hvaru sicer ni fontane di Trevi, toda kdor je enkrat videl in spoznal otok sonca na našem Jadranu, se bo še vrnil.

R. Kočevar

»Marec« — za zdaj še zaradi sonca. — Foto: F. Perdan

Te dni po svetu

LA PAZ, 16. avgusta — Bolivija spet preživlja nemirne dni, saj so se v glavnem mestu spet začeli spopadi med bolivijskimi vojaki in nezadovoljnim prebivalstvom. Svoje nezadovoljstvo so začeli izražati tudi študentje.

PRAGA, 16. avgusta — Med obiskom romunske partijske državne delegacije v CSSR so podpisali novo pogodbo o prijateljstvu in medsebojni pomoči med Romunijo in CSSR.

MEXICO, 16. avgusta — Kot so sporočili, je mehiški predsednik Diaz Ordaz z zadovoljstvom sprejel vabilo predsednika Tita, da obišče Jugoslavijo.

NEW YORK, 17. avgusta — Varnostni svet je enoglasno sprejel resolucijo, ki obsoja Izrael na zračni napad na Jordanijo 4. avgusta. Hkrati so Izrael tudi opozorili, naj takih napadov ne ponavlja.

TRST, 17. avgusta — V ulici Bocaccio je eksplozivni avtomobil francoske registracije, v katerem sta bila dva jugoslovanska emigranta. Oba pri eksploziji izgubila življenje.

CATANIA, 17. avgusta — Na Siciliji je spet začel bruhati vulkan Etna. Iz žrela, ki je 3232 m visoko, je lava bruhnila 400 metrov visoko, vendar ni ogrozila okoliških vasí.

MEXICO, 17. avgusta — Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki jo vodi Petar Stambolić, je po šestdnevnem obisku v Mehiki odpotovala v Venezuelo. Jugoslovanski parlamentarci so obisk izkoristili za manifestacijo prijateljstva narodov obeh dežel.

BEOGRAD, 17. avgusta — Predsednik ZIS Mika Spiljak je na povabilo norveške vlade odpoval na uradni obisk na Norveško, kjer bo ostal pet dni.

SAIGON, 18. avgusta — Med vojno v Vietnamu so ZDA opravile več kot sto tisoč bombnih napadov na ozemlje Severnega Vietnama in odvrle več kot dva milijona in pol ton razstreliva. Američani so tudi objavili, da je bilo nad Severnim in Južnim Vietnamom sestreljenih 877 letal in 9 helikopterjev, medtem ko število padlih in ujetih pilotov prikrivajo.

BONN, 19. avgusta — Po uradnih vesteh iz Bonna utegne kmalu priti do bonnsko-vzhodnonemških ministrskih pogovorov. Tako naj bi se konec tega meseca sešla zahodnonemški minister za gospodarstvo in vzhodnonemški minister za zunanjo trgovino.

Ljudje

Potem, ko je odepitev vzhodne nigerijske pokrajine Biafre od Nigerije pred 14 meseci zasedla prve stolpce svetovnega časopisa, se dogajanja v Nigeriji — kot jo mnogi radi imenujejo »srce črnega kontinenta« — niso umaknili iz središča pozornosti svetovne javnosti. Se več, nekateri podatki s tega področja zemeljske oble so osupnili svet. Tu so novice o vojni, ki ne pozna ujetnikov, tu so novice o tisočih in tisočih žrtvah vojne, novice o milijonih ljudi, ki umirajo zaradi lakote — to je podoba današnje Nigerije, ki jo reklamaj letaki turističnih agencij predstavljajo kot »deželo smeha« in »deželo pesmi ter plesa«.

Danes preživlja Nigerija najtežje dneve svoje enotnosti in svoje neodvisnosti, preživlja dneve državljanske vojne. Kako pa se je krvavi pokol sploh začel in kje so njegovi vzroki ter kakšne so posledice? Nigerija je postala neodvisna leta 1960 in ob svoji neodvisnosti ni imela nobenih težav. Sama lega in precej stabilno politično ozračje v deželi so Nigerijo celo postavljali kot vzor drugim

Biafra — krvavi pokol se nadaljuje

afriškimi državam. Čeprav so ostanki kolonialne vladavine Britancev pustili precej sledov, je vse kazalo, da gre Nigerija na vseh področjih odločno k napredku. Drugačna pa je bila situacija med prebivalci, med pripadniki štirih plemen — Yoruba, Ibo, Hausa in Fulbe.

Večina dobrih opazovalcev razmer v Nigeriji meni, da so vzroki krize v nafti — v črnem zlatu dvajsetega stoletja. Nigerija s svojimi 970.000 kvadratnimi kilometri površine spada po nekaterih podatkih med najbogatejše dežele z nafto na svetu, saj proizvaja danes okoli 21 milijonov ton nafte letno, v prihodnjih letih pa bi s povečano proizvodnjo na 55 milijonov ton nafte zasedla prvo mesto v Afriki. Kot rečeno, nedvomno je nafta eden izmed vzrokov krize, nafta je to krizo samo pospešila in naplavila na površje tradicionalno nestrpnost nigerijskih plemen.

Sama kriza se je začela 1966, ko so Iboj iz vzhodne province ubili premiera in tako deloma razbili dominanco Severa nad Vzhodom in Zahodom. Predsedniško mesto je zasedel general Aironsi, katerega so zaradi njego-

ve naklonjenosti plemenu Ibo Severnjaki ubili v državnem udaru pod vodstvom polkovnika Gowona. V teh burnih dneh so po nekaterih podatkih ubili več kot 30.000 pripadnikov plemena Ibo. Drugi Iboj so se vrnili v vzhodne predele Nigerije. Razlike med njimi in Severom so se čedalje bolj zaostrovali. Na čelo Ibojev je prišel mladi polkovnik Ojukwu. Čeprav je vlada Gowona poskušala najti rešitev položaja Vzhoda, so se tu pojavili znaki nestrpnosti in bojazen, da bo Gowon še naprej favoriziral Sever. Kot odgovor na vladin dekret o razdelitvi Nigerije na dvanajst zveznih držav je polkovnik Ojukwu 1. VI. 1967 objavil odepitev vzhodne province in ustanovitev neodvisne države Biafra. Zvezna vlada v Lagosu je na ta ukrep odgovorila s kazensko ekspedicijo in tako se je začela vojna. Kajti Lagos ni hotel izpustiti iz rok 20 milijonov ton nafte letno, kolikor jo načrpajo v vzhodni provinci.

Od prve kazenske ekspedicije se je spopad razširil v krvavo vojno, ki traja že 14 mesecev. V tej vojni je malo ujetnikov — vse ubijajo, tako na eni strani kot na

drugi. Čeprav je bila oborožitev obeh vojskujočih sil v začetku primitivna in šibka, pa je s pomočjo tujih sil dosegla svojo močernizacijo, ki se kaže v povečanem številu žrtev. Danes je Biafra tako rekoč na kolenuh, vendar ne popusti. Biafranci pravijo: »Če ne moramo sami uživati zemlje, ki je naša, njenih bogastev in sadov svojega dela, potem jim ne bomo nič druge.«

Rezultati 11-mesečne vojne so pretresljivi — žrtev je več kot v Vietnamu. Število mrtvih se vzpenja v sto in tisoče. Iboj se ne vdajo — umirajo. Vendar to je le del tragedije v srcu črnega kontinenta. Drugi del govori o umiranju zaradi lakote in po različnih podatkih je lakota zahtevala več kot milijon ljudi, zlasti otrok. O vsem tem se postavlja kot edina upravičena pomoč Nigeriji — mir.

Vendar mir je še daleč. Kljub mirovnim pogovorom med obema vojskujočima stranema v Adis Abebi vojna ni videti konca. Žrtve se množijo, lakota neusmiljeno kosi — to je današnja Nigerija — »dežela smeha«, »dežela pesmi in plesa« ...

Vili Gofek

in dogodki

Vsakanja blejska razglednica

Obljuba dela dolg, pravi star slovenski pregovor. Vendar pa je velikokrat tako, da nekaj zelo radi obljubimo, potem pa odlašamo in nam je nerodno oziroma neprijetno, ker nismo »držali« besede. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi meni.

Pa kaj bi se vam opravičeval in dolgozevil. Bilo je pred dobrim mesecem, ko sva s fotoreporterjem hodila po Bledu in stikala za novostmi. Pa se je oko fotoreporterjeve kamere ustavilo na prikupnem dekletu, ki je nasproti turističnega društva prodajala razglednice, spominke in cigarete. Niso bili redki, ki so se ustavili, pogledali, poprašali to in ono v različnih jezikih in nazadnje tudi kaj kupili.

Ni nama hotela povedati, kako se piše in kje je doma. Zvedela sva le, da ji je ime Maja. Morda je ime tudi izmišljeno. Pa kaj zato. Vseeno ime spominja na pomlad, pa tudi za blejsko turistično okolje je primerno. Sicer pa ne bom preveč zloben. Majo sva poprašala, kaj najbolj zanima goste, ko se ustavijo pri kiosku podjetja Tobak Ljubljana.

»Kje je dobra hrana, kakšne prireditve so ta dan, kje se najhitreje in najlaže pride v Bohinj in Vintgar itd.« nama je odgovorila s kančkom nezaupanja.

Tako Maja vsak dan med počitnicami oziroma med glavno sezono v angleščini, nemščini ali pa z rokami in nasmehom odgovarja turistom in jim prodaja spominke. Pravi, da je z delom kar zadovoljna in da nima posebnih težav. Tudi tujci, da so zelo obzirni.

In koliko časa boste na Bledu?

»Začela sem 5. maja in bom tukaj vse do konca sezone. Potem pa me čaka šufidij.«

Od srečanja je minil sicer že dober mesec, vendar pa turistična sezona na Bledu še ni končana. Če si Maja ni premislila, je prav gotovo še na Bledu. Sicer pa ne gre za to. Pomembno je namreč, da blejski turistični delavci letos kljub precej muhastemu vremenu kar uspešno krmarijo skozi turistično sezono. Tudi čez obisk tujih gostov se ne morejo kaj dosti pritoževati.

Sicer pa bi bilo zanimivo slišati, kaj menijo tisti, ki so bili v tem času na Bledu. So bili prireditve željni gostje na Bledu letos zadovoljni? Ali lahko zapišemo, da je Bled letos naredil nov korak v razvoju krajevnega turizma oziroma v prizadevanjih, da bi postal še bolj znan po svetu?

Počakajmo še malo, da bodo na Bledu uradno končali letošnjo poletno turistično sezono. Do takrat pa vseono lahko zapišemo, da so si blejski turistični delavci letos na različnih področjih

precej prizadevali in da tudi tovrstna dejavnost (kakršno s podjetjem Tobak Ljubljana predstavlja Maja) sodi v okvir sodobnega in prijetno urejenega turističnega kraja oziroma mesta.

A. Zalar

Prodajalka spominkov Maja. — Foto: F. Perdan

Andrejčkovega Jožeta

»Žalost in veselje«

Pred časom, ko smo obujali spomine na pesnika Jakoba Zupana in pisatelja Janka Kersnika, smo se zavézali, da bomo kdaj spregovorili še o drugih kulturnih možeh, ki jih je rodil sloviti Crni graben in bližnja moravska ravan. V mislih smo imeli Josipa Podmilšaka, Frana Maslja, Jurija Vego, Janeza Vesela in Frana Delo.

Ceravno na Visoki Gorenjski le malo vedo o teh krajih blizu štajerske meje, se imajo vendar domačini Črnege grabna in Moravske deželice za prave in trdne Gorenjce. Zato bo gotovo prav, če bo skušal ta in naslednji zapisi, seznaniti današnji gorenjski rod s skoro že pozabljenimi — a nekoč tako sloviti — orači slovenske kulturne ledine.

DOMACIJA NA KONJU

Na robu hriba, precej visoko nad Krašnjo, stoji osamelja kmetijica. V hiši, ki nosi tablico Krašnja št. 21. živita prijazna dedek in babica. Ponosno pokažeta na lepo črno marmorno ploščo, vzdano v pročelje hišice, na desno stran od vhodnih vrat:

V tej hiši se je rodil slovenski pisatelj Jože Podmilšak »Andrejčkov Jože« dne 21. marca 1845 umrl 24. decembra 1874

Daleč od prometne ceste proti Trojanam, visoko nad vasjo, na hrbtu hriba, ki nosi značilno ime »na Konju«, stoji Podmilšakov rojstni dom — a glej: pisateljeva spominska plošča je kot nova, lepo umita in razprašena — pa čeprav sem obiskal ta kraj nenapovedan. Kako pa je z nekaterimi drugimi spominskimi ploščami po gorenjskih vasih in mestih? Prašne so in zanemarjene, kot da bi bilo današnjim domačinom malo mar slovesa velmoža, ki se je rodil v njihovi hiši. — Tu, na Konju, daleč od poti, kjer struji turizem in kamor ne zaidejo šolske ekskurzije, pa je vse

prav in v redu. Dedek in babica, čeprav pisatelju nista v rodu, vzorno skrbita za spominsko ploščo — pridite Zirovničani in drugi Gorenjci se les učiti!

PISATELJEV ROD

Pri Podmilšakovi hiši se je že od nekdaj reklo »pri Andrejčkovih«. Tudi pisate-

Jože je imel brata in sestro; tako je bilo v hiši pet ljudi, ki so se morali ubijati z delom na skopi hribovski zemlji in z vedno prisotno lakotjo... Prav ta je bila kriva, da je toliko obetajoči mladenič smel dočakati le 29 pomladi. Kal jetike je pisatelja spremljala že iz domače revščine...

Rojstna hiša Jožeta Podmilšaka na Konju nad Krašnjo v Črnem grabnu

Ijevemu očetu je bilo ime Andrej. No in tako si je tudi mladi nadebudni Jože izbral za svoje pisateljsko ime ime očetne domačije. Kot Andrejčkov Jože je veljal ob koncu prejšnjega in v prvih dveh desetletjih našega stoletja, kot eden najpojudnejših slovenskih pisateljev. Strogi in nepodkupljivi literarni ocenjevalec Fran Levstik je uvrščal Podmilšaka takoj za Jurčičem. Levstikovo vrednotenje pisateljev pa je imelo že tedaj in ima gotovo še danes svojo težo in pomen.

A vrnimo se v Jožetovo mladost na Konju! — Bila je trpká, kar se le da. Boginja Sreča se je izognila njegovemu domu. V nekem poročilu o premoženjskem stanju krašnjaških faranov, je o Podmilšakovem domu takole zapisano: »... zadolžena hiša, brez travnikov in gozda, le njičev na strmini je za šest mernikov posevka, s tem se mora prehranjevati vsa družina.«

Od kod pa ime Podmilšak, bi utegnil vprašati radoznali bralec? V strminah trojanskega klanca se je še pred nedavnim, ko so gradili nekatere odseke nove ceste, zemlja prav nevarno posipala in polzela navzdol. No in pod tem meljem — kjer se hrib melje in vsipa na cesto — leži zaselek Pod Miljem. Spada že na krašnjaško stran, k St. Ožbaltu. Od tod je pred stoletji prišla v Krašnjo pisateljeva dedovina in prinesla s seboj tudi prvotni priimek Podmilšak.

TRNOVA POT

Ze ob pisateljevi zibelki ni bilo prijaznih rojenic. Le one druge, zlohoteče, so stale tam in napovedale otroku mnogo žalosti in malo veselja.

In res! Ze v šolah se je zataknilo. Mecenatsko nastrojeni domači župnik Jurij Varl je sicer dobro poskrbel, da je nadarjeni fantič prišel s šolanjem. Dobro je napredoval in bil že v sedmem raz-

redu gimnazije, ko se je manj zgrnila nesreča.

Z nekaterimi drugimi rodoljubnimi sošolci se je tudi Podmilšak udeležil demonstracij proti nemškemu deželnemu predsedniku, ki je pri volitvah oviral slovenska kandidata Tomana in Kluna.

Seveda so vohljači kmalu ugotovili, kateri gimnazijci so kričali pod predsednikovi okni in kazen je bila že tu: vsi so morali iti na nabor in obleči nato vojaško suktnjo. Takrat pa vojaščina ni bila šala. Služiti je bilo treba novincem kar celih šest let. Torej so se morali potrjeni dijaki za vselej posloviti od nadaljnjih študij.

Bilo je to leta 1867. Odtlej je moral rahločutni Jože služiti cesarja kot topničar v raznih garnizijah po Ogrskem in Moravskem. Napredoval je sicer do nadtopničarja in celo do narednika — a zaradi šibkega zdravja je bil leta 1870 poslan na »stajen dopust«.

Seveda je bilo zdaj treba iskati kruha. Z izobrazbo, ki jo je imel in z znanjem jezikov, se je sprva udinjil pri trgovcu Pesjaku v Celovcu, nato je sprejel službo praktikanta v kranjskem deželnem zboru, leta 1872 pa najdemo Podmilšaka že v Trstu, kot pristava pri telegrafski postaji.

Vse pa kaže, da mehka obmorska klima ni bila najboljša zanj. Kali stare bolezni so se znova zbudile. In poslali so Podmilšaka na bolniški dopust v Kamnik, da bi ga gorski zrak okrepil in mu povrnil zdravje.

Ko je, že smrtno bolan, prišel v Ljubljano, da bi obiskal prijatelje, se mu je na sprehodu v Zvezdi udrila kri. Hitro so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je že naslednjega dne, 24. decembra 1874, izdihnil, mlad komaj 29 let...

LJUDSKI PRIPOVEDNIK

Komur je bil dan v zibel dar pisanja, ta mora pisati. Pa če hoče ali ne. In čeprav mu pisateljjevanje prinaša le grenka razočaranja, sreče in kruha pa le malo...

In če nosi tak človek, od usode vnaprej zaznamovan, v sebi še slutnjo zgodnje

Jože Podmilšak »Andrejčkov Jože«

smrti, tedaj piše hitro, hlastno — Andrejčkov Jože je napisal v svojem kratkem življenju kar čez 150 del: pesmi, povesti, iger in celo roman. Mnogo je tudi prevajal iz raznih slovanskih jezikov. Ni bilo časa, da bi svoje stvari pilil in gladil.

Prav ta naglica pa je bila kriva, da so nekateri kritiki, med njimi tudi Josip Stritar, očitali Podmilšaku površnost, neizdelanost značajev in neverjetnost zapletov.

Pa vendar so preprosti ljudje tako radi čitali Podmilšakova dela! Mimo kritikov si je Andrejčkov Jože pridobil bralece in njihovo ljubezen. Njegov jezik je ljudski jezik v najtočnejšem pomenu besede. Saj je znano, da se je rad družil le s preprostimi kmečkimi ljudmi in jih zvesto poslušal. Zato je Podmilšakov jezik čist kot studenčnica, naraven, neizumetničen. Prav to pa je Andrejčkovega Jožeta tako približalo ljudem, da je njegov roman Žalost in veselje, ki je izšel leta 1870, dolga desetletja veljal kot ena najbolj priljubljenih slovenskih knjig. Sam ji je dal podnaslov »Povest za prosto ljudstvo«, izšla pa je v Večerniški zbirki Mohorjeve družbe v Celovcu.

Za Podmilšaka lahko rečemo, da se je ravnal po Levstikovem literarnem programu in da se je kot pisatelj zgledoval pri Jurčiču. Vendar pa mu je prve pobude za pisanje dal že profesor Anton Janežič, ki je kot urednik in mentor sčasoma postal Podmilšaku tudi pravec in krušni oče. Za od usode tako tepenega gorenjskega rojaka je imel Korošec vedno blago besedo, očetovski nasvet in radodarno roko.

Seveda je tudi res, da za današnji čas in današnje rabo Podmilšak ne velja za globokega, velikega pisatelja. Bil je pač otrok svoje dobe in pisal je za potrebe takratnih ljudi. Prijazen spomin pa mož le zasluži in tudi to, da vsaj vemo zanj.

Morda bo tudi prav, če povemo, da je bil Podmilšak gimnazijski inštruktor nekoliko mlajšemu rojaku iz Krašnje Frana Maslju, poznejšemu pisatelju Podmilšakovemu.

In da so 10. maja 1906 prenesli Podmilšakove kosti iz prvotnega groba v raket pisateljskega društva. Se danes najti je videti na plošči, ki je ohranjena na ljubljanskem Navju, ime Andrejčkovega Jožeta tikoma ob imenu Frana Levstika in Josipa Jurčiča.

Pa še to misel moram povedati: zdaj, ko šolske ekskurzije tako ugodno potekajo, mislim na lagoden prevoz z avtobusi, bi bilo zares prav, če bi mladino kdaj pa kdaj popeljali v Crni graben in Moravce — s tolikimi našimi starimi kulturnimi delovi bi se na taki poti seznanili.

Crnomir Zorec

Turistična zavist

V članku tov. J. Vidica, objavljenem v vašem listu danje 14. 8. t. l. je opisano sedanje stanje turistične pisarne v Mostah pri Zirovnici.

Prav gotovo pa piscu ne morejo biti znani dogovori med avto-moto društvom in turističnim društvom glede turistične pisarne, ki je gostovala v prostorih AMD, čeprav je bil avtor članka prisoten na seji, ko je predstavnik AMD Zirovnica obvestil TD, da bodo adaptirali učilnico v poletnem času, ko ni tečajev za voznike motornih vozil.

AMD Zirovnica je lani nudilo gostoljubje turistični pisarni v času, ko samo ne prireja tečajev za voznike motornih vozil. Turistični delavci so bili s tem zadovoljni. Za to gostoljubnost AMD tudi ni zahtevalo nobene odškodnine.

Ze pri razgovorih, o organiziranju turistične pisarne v učilnici AMD so bili predstavniki TD obveščeni, da namerava AMD učilnico

adaptirati. Na seji TD, ki je bila spomladi, pa je predstavnik AMD dokončno sporočil, da bo društvo v poletnih mesecih, ko ni tečajev za voznike motornih vozil, adaptiralo učilnico.

Na isti seji naj bi se predstavnik TD — po besedah pisca — ostro sprl s predstavnikom AMD in zahteval, naj AMD obnovlja učilnico po turistični sezoni. To pa je nemogoče, ker društvo septembra že prične poučevati kandidate za voznike.

pošte ne dobijo nakaznic pred prvim v mesecu, prvega ne morejo izplačevati.

Pokojninske nakaznice je treba najprej razdeliti po dostavnih okrajih, v dostavnem okraju po točno določenem obhodnem redu, nato žigosati in vpisati v ustrezne dokumente. Posamezni dostavljajoči imajo tudi do 500 nakaznic. Razumljivo je, da jih v takem primeru v enem dnevu ne morejo vseh izplačati. Če se pošta drži reda in pošte imajo taka navodila, in če

PISMA BRALCEV

Ni nam jasno, kako more gost zahtevati od gostitelja, naj adaptira prostor v času, ko ga sam gostitelj najbolj potrebuje. Mislimo, da je to navzkriž s kakršnokoli oliko. Prav tako pa je neutemeljen zagovor turističnih delavcev na naš račun.

Naša učilnica bo obnovljena v kratkem času, tako da bomo v začetku septembra že lahko pričeli s poukom bodočih voznikov motornih vozil, ki se jih vedno več prijavlja.

Učilnica bo primerno urejena in opremljena ter prilagojena potrebam avtomoto šole, tako bo tudi manj primerna za turistično pisarno.

AMD Zirovnica

**Kritika
o izplačevanju
pokojnin!**

Neki upokojenec iz Tržiča, ki pa se ni podpisal, se je pismeno pritožil pri upravniški pošti Tržič zaradi nerednega izplačevanja pokojnin, ki da v Tržiču traja 4 do 5 dni. Pravi, da v Kranju prej dobe pokojnine kakor v Tržiču in predlaga, da bi pokojninske nakaznice izplačevali po takem redu, da bi bil vsak enkrat prvi izplačilen dan na vrsti.

Ker je prav zaradi izplačevanja pokojnin veliko negotovanja, nas je podjetje za PTT promet v Kranju prosilo, da objavimo naslednje pojasnilo:

Pošta lahko prične z izplačilom pokojninskih nakaznic 1. v mesecu. Izjemno v merilu SRS lahko republiški zavod za socialno zagrovanje dovoli, da pošte z izplačilom pokojnin pričnejo prej (novo leto, 1. maj). Da se lahko izplačuje 1. v mesecu, mora-jo večje pošte prejeti nakaznice vsaj 2 do 3 dni prej, manjše pa vsaj 1 dan prej (To je odvisno od koordiniranega dela med komunalnim zavodom za socialno zagrovanje in službo družbenega knjigovodstva). Dogaja pa se, da pošte nakaznice prejema pozneje in potem z neplačanim nadurnim delom poskrbijo, da nadoknadijo zamudo in lahko pravočasno prične z izplačevanjem pokojninskih nakaznic. Če pa

pošta nakaznice dobi pravočasno, potem noben upokojenec ne čaka na naslednjo pokojnino dlje kakor en mesec, pa naj bo potem to 1., 2., 3. ali celo 4. v mesecu. Tako upokojenci že vnaprej lahko vedo, kateri dan bo imel dostavljati zanje denar in ga počakajo doma. Ni pa mogoče upoštevati anonimnega predloga, da bi nakaznice še izbirali, ker bi s tem sebi nalagali nepotrebno delo, upokojencem pa zmedo, ki ne bi nikdar vedeli, kateri dan bo dostavljati imel zanje denar.

Pripominjamo, da prve dni v mesecu naši dostavljajoči prostovoljno podaljšujejo delovni dan, da lahko ustrezajo čim večjemu številu upokojencev, razen tega pa morajo opraviti še drugo redno dnevno delo (dostava drugih pošilk).

Iz navedenega sledi, da navedbe anonimnega pisca niso točne oz. niso take, da bi jih pošta lahko upoštevala. Če bodo pošte pokojninske nakaznice dobile pravočasno, bodo tudi upravičenci pokojnin le-te v redu in brez zamude prejeli. Na sestanku, ki so se ga dne 30. januarja 1967 udeležili zastopniki komunalnega zavoda za socialno zagrovanje, službe družbenega knjigovodstva in PTT v Kranju, smo obravnavali prav ta problem in se dogovorili, da bodo večje pošte dobile nakaznice vsaj 2 do 3 dni pred prvimi izplačilnim dnevom, manjše pa 2 dni prej. Tega dogovora pa se omenjeni organizaciji vedno nista držali, pošta pa je bila tista, ki je morala potem nositi breme kritike, brezštevlnih pojasnjevanj itd.

Podjetje za poštni, telefonski in telefonski promet Kranj

Prijateljski nogomet**Preddvor :
Železna Kapla
4 : 6**

Na igrišču v Britofu pri Kranju sta se v nedeljo, 18. avgusta, v prijateljski nogometni tekmi pomerili enajsterici Preddvora in Zelezne Kaple. Zmagali so gostje z rezultatom 6:4. To je bilo njuno drugo srečanje. V prvem so Preddvorčani sredi Zelezne Kaple zmagali z 9:3.

Nedeljska zmaga gostov je bila zaslužena, saj so pokazali več nogometnega znanja. Preddvorčanom se je poznalo, da jim primanjkuje vzdržljivosti in uigranosti, čeprav so dokaj borbeno enajsterica. Dobro je sodil Mihelčič iz Kranja. J. K.

**Iz garnizije
Staneta Žagarja
Vojaki se
vračajo domov**

V garniziji Staneta Žagarja v Kranju je v teh dneh čutili več živahnosti kot sicer. Kako tudi ne, saj mnogi zapuščajo to garnizijo in se vračajo na svoje domove. Vendar za večino izmed njih bivanje v kranjski garniziji le ni bila zgolj formalna odslužitev vojaškega roka, saj mnogi odhajajo z diplomami o pridobljeni kvalifikaciji. Vozniki motornih vozil, vezisti, radiotelegrafisti, mehaniki, zidarji, mizarji, instalaterji, krojači, bolničarji, kuharji, peki in še bi lahko naštevali.

V teh dneh torej mnogi vojaki zapuščajo gorenjsko metropolo in vsi poudarjajo, da so se v Kranju počutili kot med svojimi domačimi. Na služenju vojaškega roka so sklenili nova prijateljstva — in še več; med bivanjem v JLA so si mnogi pridobili novo znanje in spoznali nove življenjske izkušnje, ki jih bodo s pridom uporabili v domačem kraju.

Njihovega odhoda so se spomnili tudi tovariši, ki jim vojaški rok še ni potekel ter so jim ob slovesu pripravili pestre kulturne programe, starišine pa so jim predavali o čimhitrejšem vključevanju v novo — civilno — življenje.

Vili G.

Kranj CENTER

21. avgusta franc. barv. CS krim. komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 16., 18. in 20. uri

22. avgusta amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 16., 18. in 20. uri

23. avgusta amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STOTRZIC

21. avgusta amer. barv. CS GOSPODAR HAVAJEV ob 16., 18. in 20. uri

22. avgusta franc. barv. CS NAIVNEZ ob 16., 18. in 20. uri

23. avgusta angl.-franc. kriminalni SHERLOCK HOLMES — OGRLICA SMRTI ob 16. in 20. uri, amer. barv. DVA TEDNA V DRUGEM MESTU ob 18. uri

Kino**Skofja Loka SORA**

21. avgusta nemški barv. GRBAVEC IZ SOHOA ob 18. in 20. uri

22. avgusta amer. film PLACA ZA HUDICA ob 20. uri

23. avgusta ameriški PLACA ZA HUDICA ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

21. avgusta amer. barv. CS PROFESIONALCI

22. avgusta amer. film IZGUBLJENA PATROLA

23. avgusta jug. film HASANAGINICA

Jesenice PLAVZ

21. avgusta amer. film IZGUBLJENA PATROLJA

22. avgusta amer. barv. film PREKLETI OBISK

23. avgusta amer. barv. film PREKLETI OBISK

Dovje-Mojstrana

22. avgusta amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU

Kranjska gora

22. avgusta amer. barv. CS film PROFESIONALCI

slovenija avto

KRANJ, JLA 10
NOVO NA TRZISCU
MINI GASILNI APARAT
GASI za osebna vozila
in gospodinjstvo

Dom na Kališču bo redno odprt do oktobra

Dom kokrškega odreda na 1540 metrov visokem Kališču je od prvega maja do konca septembra odprt vse dneve. Od oktobra dalje pa ga bo oskrbovalo Planinsko društvo iz Save in bo obratoval ob sobotah in nedeljah.

Letos je bil dom zaseden le ob sobotah in nedeljah. Med tednom je obiskovalcev

manj, večinoma so to starejši planinci, ki prihajajo v to planinsko postojanko na oddih. Tako je bilo v domu kokrškega odreda od prvega maja letos do sedaj prek 800 gostov, od teh je prenočilo približno polovico. Upravnik Obed Viktor meni, da je za slabši obisk krivo pomanjkanje propagande. Podobno

stanje je tudi v nekaterih drugih postojankah.

Rednih obrovov na Kališču sicer ne kuhajo, radi pa ustrezajo željam gostov, če si zaželijo tople hrane. Velikokrat planinci prinesejo hrano s seboj in jo jim potem v domu skuhajo. Seveda plačajo le 20 odstotkov normalne cene. J. K.

Beležka

Odkar je v Kranju igrišče za mali golf se je na njem zvrstilo že precej igralcev te prijubljene in zanimive igre. Menda so nekateri Kranjčani postali že kar stalni gostje na igrišču zraven športnega stadiona. Pa ne samo to. Tudi tujci, ki se za dan ali dva ustavijo v Kranju, ga radi obiščejo.

Gostinskemu in trgovskemu podjetju Central v Kranju, ki se je letos odločilo, da bo zgradilo to igrišče, se bo kot kaže investicija, ki ni bila niti tako majhna, kar kmalu izplačala, čeprav so nekateri na začetku nokako z nezaupanjem zmigovali z glavami.

Pred kratkim pa se mi je znanec, ki je skoro stalni gost na igrišču, pritožil čez vodstvo oziroma zaposlene na igrišču. Povedal mi je, da se je že nekajkrat zgodilo, da je bilo igrišče kljub lepemu vremenu zaprto. Tako se je menda zgodilo tudi v sredo, 7. avgusta popoldne, ko je prišla igrat golf skupina 40 do 50 belgijskih gostov, ki so na letovanju v Kranju. Zal so se neprijetno presenečeni morali vrniti. Igrišče je bilo zaprto.

Menim, da je kakršen koli komentar odveč. Sicer pa oprostite; ne gre le za tuje, ampak tudi za domače goste oziroma igralce. Nočem sicer nikomur soliti pameti, najmanj pa podjetju Central, za katerega sem prepričan, da želi, da bi bilo golf igrišče ob že tako redkih lepih popoldnevih čim bolj zasledeno. A. Z.

Prodaj

Prodaj dobro ohranjen MOTOR 350 ccm, Ferjan Filip, Ribno 33, Bled 4111

Prodaj FIAT 750, KOMPRESOR z elektromotorjem, primeren za avtoličarja, Suha 24, Kranj 4112

Prodaj poltovorni AVTOFIAT 615, diesel, osebni avto FIAT-2100 in KAROSERIJO za fiat 750, Avtoličarstvo, Božal Jože, Zminec 35, Skofja Loka 4113

Prodaj BIKCA, 8 mesecev starega, KRAVO po izbiri in dva PRASICKA po 40 kg težka, Pičman Andrej, Britof 70, Kranj 4114

Prodaj polavtomatični PRALNI STROJ maris rondo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številc 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglas beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

za 500 N din. Naslov v oglasnem oddelku 4115

Prodaj kuhinjsko KRE-DENCO, Kranj, Tomazičeva 12 4116

Prodaj OSTRESJE, PUNTE za betoniranje in suha bukova DRVA, Dornig Jože, C. JLA 1, Tržič 4117

Prodaj dvosedežni MOPED, Senk Vinko, Hotemaže 50, Preddvor 4118

Prodaj klavirsko HARMONIKO finatti — 32-basno, Nace Polajnar, Preddvor, Poštoče 14 4119

Prodaj KRAVO z drugim teletom, Sp. Duplje 51 4120

Poceni prodaj dobro ohranjeno DNEVNO SOBO, Oglad Valjavčeva 6, stanovanje 8, Kranj 4121

Prodaj KRAVO, ki bo v kratkem tretjič teletila, Prebačevo 27, Kranj 4122

KUPIM

Kupim suhe HRASTOVE DESKE 30—40 mm, Zupan Jože, Moše 31, Smlednik 4122

Ostalo

Stiričlanska družina takoj sprejme gospodinjsko pomočnico, Pernuš, M. Pijade 36, Kranj 4123

Sprejem takoj kvalificiranega AVTOLIČARJA in VAJENCA, Avtoličarstvo, Bokan Jože, Zminec 35, Sk. Loka 2124

Mlada zakonca nujno iščeta opremljeno SOBO ali ne opremljeno v Kranju ali bližnji okolici. Plačata dobro in vnaprej. Ponudbe poslati pod »zakonca« 4125

Na poti od nebotičnika do avtobusne postaje v Kranju je bila izgubljena rjava DE-NARNICA, v kateri je bila ura in nekaj denarja. Naslov v oglasnem oddelku 4131

AMD — Senčur

PRIREJA TEČAJ

za šoferje A, B in F kategorije

Začetek tečaja bo v petek, 23. 8. 1968 ob 17. uri v prostorih društva v Senčurju

CENTRAL**Vsak četrtek od 15.30 do 20. ure tekmovanje**

za najboljšega igralca v igri malega golfa. Prva tri mesta so nagrajena.

Zelimo vam veliko uspeha in zabave na igrišču malega golfa v športnem parku v Kranju.

SVET MLEKARSKEGA SOLSKEGA CENTRA

razglaš

delovno mesto predavatelja

strokovnih predmetov za nedoločen čas. Učno obveznost je treba dopolnjevati v vzgojnem delom v internatu.

Pogoj: diplomirani ing. agronomije s prakso v mlekarstvu.

Prijave pošljite do 2. septembra 1968.

Zahvala

Ob težki izgubi mojega dobrega moža, očima, brata in strica

Janeza Pavlina

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znancem za izročeno sožalje, pevskega zboru in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Silva z družino ter drugo sorodstvo

Sp. Duplje, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi in težki izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Jakoba Katrašnika

Pravharjevega ata iz Jamnika

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani ob teh težkih dneh ter darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo doželi sosedom, zdravniku dr. Cernetu in duhovščini.

Zalujoči Pravharjevi

Jamnik, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Masterla

Pšavnikovega očeta (mežnarja) iz Crngroba

se iskreno in najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem. Iskrena hvala lovski družini Križna gora za častno spremstvo kakor tudi pevcem KUD za lepe žalostinke, č duhovščini posebno še g. župniku Hribšku in tov. Logondru za lep poslovilni govor. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Mina, hčerka Minka z družino in sestre

Crngrob, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob prerani izgubi dobrega in skrbnega moža, očeta in sina

Janeza Erjavca

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in s cvetjem prekrili njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Capudru za skrb med boleznijo, duhovščini iz Stražišča in Besnice, pevskega zboru iz Besnice in tov. Ljubu Knificu za poslovilne besede. Zahvala kolektivoma Elektromehanika Iskra in Gorenjska oblačila za izročeno sožalje in podarjeno cvetje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Cilka, sin Branko, mama in oče

Rakovica, 15. 8. 1968

GORENJSKO PODROČNO TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

bo v soboto, 24. avgusta 1968 ob 14. uri v Senčurju pri Kranju (na Bivju).

Najboljši tekmovalci bodo zastopali Gorenjsko na republiškem prvenstvu v Mariboru.

Po tekmovanju pa bo na istem kraju prikazovanje delovanja univerzalnega traktorja

PASQUALI

V organizaciji KMETIJSKE ZADRUGE ZIRI pa bo prikazovanje delovanja traktorja

PASQUALI

naslednji dan, t. j.

V NEDELJO, 25. 8. 68 ob 7.30 uri Dobračeva pri Hlibčarju ob 10. uri Rovte pri Zireh

NA TEKMOVANJE IN DEMONSTRACIJE

VAS VABITA

PRIPRAVLJALNI ODBOR TEKMOVANJA in

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

V. odprto prvenstvo Kranja v atletiki

Lubejeva in Bugri

Atletski klub Triglav je pripravil kranjskim ljubiteljem atletike še eno zanimivo prireditev: pod pokroviteljstvom tovarne gumijevih izdelkov SAVA je v soboto organiziral tradicionalno, tokrat že peto, odprto prvenstvo Kranja. Letos se je povabilu odzvalo prek 200 atletov in atletinj iz devetih klubov iz Avstrije, Italije in Nemčije ter štirinajstih klubov iz Jugoslavije. Zaradi finančnih težav pa je moral organizator odkloniti izredno močno skupino iz ČSSR (40 tekmovalcev).

Najboljša posameznika tekmovalca sta bila Celjanka Marjana Lubej (597 cm pri skoku v daljino) in črnopolti sprinter iz Gane, član Sarajeve, Sami Bugri (46,8 v teku na 400 m). Oba rezultata pomenita tudi nova rekorda kranjskega stadiona.

Po daljšem času smo v Kranju videli tudi odličnega metalca Pötscha iz Avstrije, ki je zmagal kar v treh disciplinah, najboljši rezultat pa je dosegel v metu kladiva — 62,49 m.

Hladno in vlažno vreme ter močan veter so tokrat ovirali tekmovalce, da bi dosegli še boljše rezultate. Tako so pri skoku v višino olimpijski kandidati Milek, Todosičević in Hrepevnikova dosegli skromne rezultate. Milek je zabeležil 2 m, Todosičević 190 cm (potem ko 195 sploh ni skakal), Hrepevnikova pa 155 cm. Poudariti pa moramo, da so bili vsi trije zelo utrujeni, saj se intenzivno pripravljajo za nastop na balkanskih atletskih igrah.

In še nekaj: prireditelj tekmovalca je bil že letos v dilemi, ali naj miting ostane v takih okvirih kot prva štiri leta ali pa naj se razvije v res kvalitativno atletsko revijo mednarodne veljave. Tokrat so ubrali srednjo pot, že za prihodno prireditev pa se bo treba o tem dokončno odločiti. Miting postaja vse bolj poznan in kvalitetni tekmovalci želijo sodelovati na njem. Vse to pa terja velike

finančne izdatke, ki presegaajo možnosti kluba (dotacije za miting znašajo le 2700 Ndin). Tokrat je z razumevanjem priskočila na pomoč tovarna SAVA, vendar pa so morali kljub temu odpovedati sodelovanje češke ekipe, v kateri je tudi vrsta državnih reprezentantov. In češka atletika ima v svetovnem merilu visoko mesto. Torej: odločiti se bo treba...

REZULTATI: MOSKI — 110 m ovire: Ajanović (Part. Bg) 15,2, Pisič (Ol. Lj) 15,7, Muhitsch (KLC Celovec) 15,7; **100 m:** Nepraunik (WAC) 10,9, Bonesch (WAC) 11,0, Woschitz (ASKO Beljak) 11,1; **400 m:** I. Bugri (Sarajevo) 46,8, Kocuvan (Kl. Celje) 48,6, Korent (Ol) 50,0; **800 m:** Zumer (Tr) 1:56,8, Brezoni (Triestina) 1:57,4, Srebolnik (Br) 1:57,8; **3000 m:** Petraš (Di. Zagreb) 8:25,3, Cervan

(Kl) in Mežnarič (Kidričevo) 8:41,0, višina: Milek (Tr) 200, Todosičević (CZ Bgd.) 190, Merlimi (Ol) 185; **troskok:** Prezelj (Tr) 14,06, Nesterstein (KLC) 13,36, Piapan (Triest.) 12,84; **krogla:** Pötsch (Graz) 16,37, Devetak (Gorica) 14,07, Stimec (Ol) 13,85; **disk:** Pötsch (Graz) 49,40, Vravnik (Kl) 46,11, Konec (Tr) 39,10; **kladivo:** Pötsch (Graz) 62,49, Lechner (WAV) 48,10, Pristov (Tr) 40,00; **4x100 m:** Olimpija 43,1, Triestina 43,5, Triglav 44,3; **1000 m mladinci:** Hafner (Tr) 2:35,0, Kralj (Kl) 2:41,8, Topischnig (KAC) 2:41,9.

ZENSKE — 80 m ovire: Rossi (Triest) 12,4, Peče (Lj) 12,5, Vidović (Tr) 13,4; **100 m:** Kapfer (WAC) 12,2, Osovnikar (Tr) 12,7, Vargazon (Koper) 12,8, **200 m:** Kapfer (WAC) 25,3, Rossi (Triest.) 25,7, Osovnikar (Triglav) 25,9; **višina:** Hrepevnik (21. maj Bg) 155, Peče (Lj) 140, Klemenc (Tr) 140; **daljina:** Lubej (Kl) 597, Peče (Lj) 524, Osovnikar (Tr) 495; **krogla:** Hudobivnik (Ol) 11,13, Peče (Lj) 11,07, Lukač (Bor Trst) 11,06; **4x100 m:** Triestina 51,0, KAC 53,3. M. Kuralt

Prvenstvo zagrebške vojne oblasti končano

Kranj je bil od 16. do 18. avgusta prizorišče tekmovalca zagrebške vojne oblasti. Ekipe iz Ljubljane, Zagreba, Reke in Siska z več kot 300 tekmovalci so se pomerile v atletiki, vojaškem in oficirskem mnogoboju, rokometu in športnem streljanju. Končni zmagovalec tega tekmovalca je ekipa Ljubljane pred Zagrebom, Reko in Siskom. V posameznih disciplinah so zmagale naslednje ekipe:

atletika:

1. Ljubljana — 165 točk, 2. Zagreb — 137,5 točke, 3. Sisak — 106,5 točke in 4. Reka — 98 točk.

oficirski mnogoboj:

1. Zagreb — 201 točka, 2. Reka — 132 točk, 3. Ljubljana — 129 točk in 4. Sisak — 92 točk

vojaški mnogoboj:

1. Ljubljana — 404,5 točke, 2. Zagreb — 390,5 točke, 3. Reka — 358,5, 4. Sisak — 210,5 točke.

streljanje — pišcola, puška:

1. Ljubljana — 1662 krogov, 2. Zagreb — 1626 krogov, 3. Reka — 1406 krogov in 4. Sisak — 1146 krogov.

rokomet:

I. kolo: Ljubljana : Zagreb — 25:10, Reka : Sisak — 9:8; II. kolo: Ljubljana : Reka — 17:10, Zagreb : Sisak — 10:21 in III. kolo: Sisak : Ljubljana — 5:5 ter Reka : Zagreb — 6:5. Končni vrstni red v rokometu: 1. Ljubljana — 5 točk, 2. Reka — 4 točke, 3. Sisak — 3 točke in 4. Zagreb brez točk.

Končni vrstni red športnega tekmovalca zagrebške vojne oblasti, ki je bilo hkrati tudi izbirno tekmovalca za sestavo reprezentance zagrebške vojne oblasti, ki bo nastopila na vsesrmijskem prvenstvu prihodnjega meseca v Pulju, pa je takole:

1. Ljubljana — 54 točk, 2. Zagreb — 43 točk, 3. Reka — 31 točk in 4. Sisak — 22 točk.

Predstavniki kasarne Staneta Zagarja so nas prosili, naj ob tej priložnosti izrečemo v njihovem imenu za-

Po prvem delu II. zvezne lige v vaterpolu

Še nikdar tako blizu prvemu mestu

Prvi del kvalifikacijskega tekmovalca za vstop v prvo zvezno ligo se je končal z zmago vaterpolistov KPK iz Korčule. Z osvojitvijo tretjega mesta so Kranjčani dosegli doslej največji uspeh. Vodili so vse do zadnjega kola, dokler niso doživeli edinega poraza z bivšim zveznim ligašem splitskim POSK. Najbolj vredna je zmaga nad zmagovalcem prvega dela prvenstva nad zelo solidno ekipo iz Korčule.

Uspeh pa bi bil za Kranjčane lahko še boljši, če ne bi sodnik dopustil nekaterim ekipam izredno grobo igro.

Najboljši strelec turnirja je bil Kranjčan Jože Rebolj, ki je dosegel 15 zadetkov. Druge gole pa je dal odlični Balderman, Poleg teh dveh so se v ekipi Triglava odlikovali še Franc Rebolj, Košnik, Mohorič in Chwatal. Pohvaliti pa je treba tudi trojico najmlajših v moštvu: Torkarja, Kodeka in Velikanjo.

Turnir je pokazal, da so Kranjčani letos vidno kvalitativno napredovali in da bo kmalu prišel čas, ko jih bomo pozdravili kot nove prvotligaše.

Rezultati: Triglav : Jedinstvo 3:2, Triglav : Primorje 5:5, Triglav : Riviera 3:2, Triglav : KPK 5:4, Triglav : POSK 4:5.

Lestvica:

KPK	5	4	0	1	19:15	8
Primorje	5	3	1	1	22:13	7
Triglav	5	3	1	1	20:18	7
POSK	5	3	0	2	17:17	6
Riviera	5	1	0	4	19:24	2
Jedinstvo	5	0	0	5	15:25	0

P. Didič

hvalo kranjski občinski skupščini ter podjetjema Planika in Sava iz Kranja, ki sta prispevali nagrade za najboljši posameznike. Tako je kranjska občinska skupščina nagradila prvovrstično ekipo Ljubljane s Prešernovo

plaketo, medtem ko sta Sava in Planika podarili dve letalni blazini, dva para športnih copat in en par sprinterice najboljšim posameznikom na letošnjem športnem prvenstvu zagrebške vojne oblasti. V. Guček

Triglav letos še ni okusil poraza

Kranjski plavalci in plavalke nadaljujejo s serijo zmag na letošnjih republiških prvenstvih. Pred dnevi so pobrali spet lepo zmago. Na mladinskem prvenstvu Slovenije so z izdatno prednostjo spet po zaslugi odličnih plavalcev osvojili naslov republiškega prvaka. Tekmovalca je bilo v jeseniškem letnem bazenu in je bila ta prireditev hkrati tudi uradni krsni plavalnega bazena.

V vrsti Triglava se je spet najbolj izkazala Breda Pečjak z novim rekordom in s tem znova dokazala, da je najboljša plavalca kranjskega Triglava v letošnji sezoni. Tokrat pa se je z novim rekordom tudi izkazala Lidija Svare, ki letos plava nekoliko slabše in ni vidneje napredovala, kot so nekateri predvideli ob koncu lanske sezone. Kljub temu pa je osvojila kar tri naslove republiške prvakinje (100 m prsno, 200 m prsno in 400 m mešano). V disciplini 100 m prsno pa je s časom 1:23,5 postavila nov absolutni rekord Slovenije, Breda Pečjak je po pričakovanju zmagala v disciplinah: 100 m in 200 m hrbtno. Zabeležila pa je tudi nov absolutni republiški rekord v disciplini 200 m hrbtno s časom 2:44,2. Odlično pa so se kranjske plavalke izkazale tudi v štafetah in so kar dvakrat zmagale: 4x100 m kravi in 4x100 m mešano, kjer so s časom 5:24,2 plavalke Pečjak, Svare, Smid in Virnik dosegle nov rekord SRK. Pri fantih je bil od Kranjčanov daleč najboljši Milovanovič, ki je osvojil kar tri naslove republiških prvakov (1500 m kravi, 400 m kravi in 400 m mešano). Ekipno je Triglav po pričakovanju osvojil naslov prvaka Slovenije. Drugi gorenski klubi pa so se razvrstili takole: 9. Radovljica, 10. Jesenice in 11. Bled. J. Javornik

Po končanem treningu mladih skakalcev v ČSSR

Velik napredek mladih skakalcev

V ponedeljek so se vrtni domov z osemindnevnega treninga iz ČSSR naši najboljši mladinci — smučarski skakalci, ki so vadili na 65-m skakalniščni pokrili z umetno snovjo v Banjski Bistrici. Smučarska zveza Slovenije je na trening poslala 11 najboljših mladih skakalcev, med katerimi je bilo največ Gorincev, in sicer: 6 iz Kranja, 2 z Jesenic in 1 iz Radovljice. Trening je izredno dobro uspel in je večina pravej kvalitativno napredovala, še posebej pa so se izkazali Demšar, Kobal, F. Meseč in Loštrek. Ta četverica bo igrala mednarodno v novi tekmovalni sezoni najvidnejšo vlogo in bo sestavljala jedro mladinske državne reprezentance. Vsi štirje so skakali tudi dlje kot 60 m in so zelo malo zaostali za rekordom olimpijskega zmagovalca Čeha Jiří RAŠKE. Od najmlajših pa je nedvomno najbolj kvalitativno napredoval Kranjčan Bogdan Norčić. Ob zaključku treninga so imeli pregledno tekmo, kjer je zmagal Logaččan Loštrek, medtem ko je favorit Janez Demšar v prvem skoku padel in si s tem zapravlil zanesljivo zmago. Vrstni red: 1. Loštrek (Logatec), 2. Kobal (Triglav), 3. F. Meseč (Triglav), 4. Demšar (Jesenice)... 6. Finžgar (Radovljica), 7. Norčić (Triglav)... 10. Kapušin (Triglav), 11. Cuznar (Jesenice), 12. Grosar (Triglav)... 14. Benčič (Triglav).

J. Javornik

(Nadaljevanje s 1. strani)

Železniki se pripravljajo na VI. čipkarski dan**Pester spored prireditev**

Toda glavna zanimivost, ki ji bodo ta dan priča gledalci, so trije že skoraj pozabljeni običaji. Prvi se imenuje »pobiranje krancljev«. Vaška dekleta mimoidočim fantom poklanjajo cvetne venčke. Le-ti jih, ko pridejo na zbirališni prostor, položijo na kres. To je značilna železniškarska posebnost. Drugi podoben običaj, javnosti sicer nekoliko bolj znan, je »rihtarja biti«. Prikazali ga bodo ob plavžu. Tretja in morda najzanimivejša stara selška posebnost pa je tako imenovano »šivanje kovtras«. Pravzaprav še najbolj spominja na skupinski ples ob ognju. Včasih ga je plesala vsa dolina.

Za konec prvega dne prireditev je na sporedu zabava in ples na prostem. Oder že postavljajo, igrali pa bodo godci iz Senčurja.

V nedeljo organizatorji pričakujejo mnogo obiskovalcev. Najprej, ob 7. uri zjutraj, bo v Plavčevi hiši, stari zgodovinski zgradbi, otvoritev razstave izdelkov domačih čipkaric. Domačinke, ki sicer stalno delajo za ljubljansko podjetje DOM, zadnja dva meseca klekljajo samo za to razstavo.

V okvir čipkarskega dne sodi tudi ocenjevalna vožnja z avtomobili od Skofje Loke do Železnikov, ki jo prireja AMD Skofja Loka. Cilj te vožnje bo na glavnem prireditvenem prostoru ob plavžu. Zmagovalec je več podjetij namenilo številna praktična darila.

Vse to dopoldan. Popoldne ob 14. uri pa si bo mogoče ogledati sprevod čipkaric in njihovih spremljevalcev v narodnih nošah od zadružnega doma na Češnjici do Železnikov. Potem je na vrsti otvoritev novega odsega ceste skozi Poljansko dolino. Cesto bo odprl predsednik občinske skupščine Skofja Loka Zdravko Krvina.

Osrednja točka vsakoletne kulturne prireditve v Železnikih je tekmovanje v spretostnem klekljanju. Letos bo sodelovalo 7 ekip, vsaka s tremi tekmovalci iz raznih krajev Slovenije. Zmagovalec dobi prehodni pokal turističnega društva.

Organizatorji so mislili tudi na goste. Pripravljajo kulturni program, v katerem bodo sodelovali mnogi pevci in recitatorji, 5 parov v narodnih nošah pa bo zaplesalo več narodnih plesov.

Za motorizirane obiskovalce je poskrbljeno, na voljo jim je dovolj parkirnih prostorov. Zejni in lačni se bodo zatekali k posebej za to priložnost postavljenim stojnicam. Kupiti bo mogoče tudi najrazličnejše spominke cvet-je in drugo.

Značke, ki bodo na letošnjem VI. čipkarskem dnevu veljale hkrati za vstopnice, stanejo 300 S din. Vse je torej nared. Upajmo, da bo organizatorjem tudi vreme v nedeljo naklonjeno.

I. Guzelj

Baraka je pogorela do tal

V nedeljo zvečer je nenadoma izbruhnil ogenj na eni izmed barak bivše kasarne v Križah pri Trziču. V baraki je imela KZ vskladiščene okoli 1500 kg slame, podjetje Zlit pa je tu imelo več pohištva, pripravljenega za izvoz. Kljub prizadevanju gasilcev je baraka v vsem, kar je bilo v njej, pogorela do tal. V neposredni bližini namreč ni bilo vode, tako da so jo morali s cisternami voziti iz Trziča. Po nepopolnih ocenah je škoda za okoli 130.000 N din.

L. M.

Gorski nesreči

V ponedeljek, 19. avgusta, okoli poldne je postaja milice na Jesenicah dobila obvestilo, da se je nad pragom razpotja Staničevega doma na Kredarici poškodovala neka ženska. Na pomoč so odhiteli gorski reševalci z Jesenic z zdravnikom. Ko so prišli na kraj nesreče, pa so lahko ugotovili le, da je bilo dekletko že mrtvo. To je bila 18-letna študentka Nivena Trčon iz Kopra. Zdravnik je ugotovil, da je dekletko umrlo zaradi izčrpanosti in ohladitve. Zdravnik je menil, da si je dekletko prej zlomilo nogo.

V nesreči, ki se je pripetila v ponedeljek popoldne, so morali reševalci uporabiti tudi helikopter. Ponesrečila se je namreč 79-letna Malster Gjortrud, nemška državljanica, ki je s skupino planincev šla proti Cozjovi koči. V Kokrškem sedlu pa ji je spodrsnilo, padla je čez previs in nato drsela po pobočju še okoli 30 metrov. Reševalci so jo prepeljali s helikopterjem v dolino in od tam v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Deklice so bile žive in zdrave

Tri deklice — stare osem, enajst in dvanajst let, — vse iz ZR Nemčije, so se v četrtek, 15. avgusta, okoli druge ure popoldne napotile po rože na skalna pobočja pod planino Vogel. Šle so po stari lovski stezi do prodišča, nato pa so se spuščale v kotanjo. Iz nje pa niso mogle ne naprej ne nazaj. Bližal se je mrak in starše, ki so na počitnicah v Ukancu, je začelo skrbeti. Začeli so iskati otroke. Pomagalo jim je tudi nekaj avstrijskih turistov, ki so taborili v avtokampu v Ukancu. Bila je že trda noč, kaj se je zgodilo z deklicami, pa ni vedel še nihče. Iskanje je bilo nevarno, saj ni nihče poznal terena, niti ni bil nihče primerno opremljen. Okoli enajste ure zvečer

so za nezgodo zvedeli gorski reševalci iz Stare Fužine in takoj pričeli iskati pogrešane deklice. Akcija je trajala celo noč.

Deklice sta našla dva avstrijska turista iz Gradca. Tolažila sta prestrašene otroke in jim trla premrle ude. Noč je bila zelo hladna, otroci pa so bili lahko oblečeni. Sele okoli četrte ure zjutraj je uspelo reševalcem, da so deklice izvlekli iz grape in jih nepoškodovane izročili staršem.

Akcija je kljub težjemu sporazumevanju potekala harmonično in učinkovito, saj so sodelovali tako starši kot tudi drugi s člani GRS. Reševalci nedvomno zaslužijo za svoje prizadevanje vse priznanje.

T. J.

Nesreče v zadnjih dneh

V soboto popoldne je zapeljal s stranske poti na cesto med Brdom in Kokrico enajstletni Franc Liberšek s kolesom. Zapeljal je prav pred motorista Stefana Zelnika, ki je kolesarja zadel. Otrok se je hudo ranil.

V nedeljo zgodaj zjutraj se je na cesti prvega reda v Dovjah prevrnil s ceste osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Eduard Drnovšek. Nesreča se je pripetila, ker je voznik vozil s preveliko hitrostjo na spolzki cesti. Voznik se pri nesreči ni ranil, na vozilu pa je za okoli 8000 N din škoda.

Na cesti četrtega reda Brezje—Črnivec so se osebnemu avtomobilu KR 161-63, voznik Stanislav Bohinc, med vožnjo nenadoma odprla leva vrata. Zadel je šestletno Brigito Gorenjc. Mala Brigita je bila huje ranjena in so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico, medtem ko se je Anica le lažje ranila.

V ponedeljek, 19. avgusta, se je na odcepu ceste za Senčur pripetila prometna ne-

sreča, v kateri je umrl voznik osebnega avtomobila Franc Nastran. Nesreča se je pripetila, ko je voznik Nastran pripeljal iz Kranja v smeri Brnikov. Pri odcepu ceste za Senčur je nameraval zaviti na ta odcep. S tem pa je zaprl prednostno cesto iz Brnikov. Po tej cesti je prav takrat pripeljal tovorni avtomobil KR 31-90, ki ga je vozil Anton Derlink. Pri trčenju obeh avtomobilov je bil Franc Nastran takoj mrtav. Na avtomobilu pa je za okoli 14.500 N din škoda.

Iste dne zvečer je na cesti prvega reda na avtobusnem postajališču Orehek pri Kranju neprevidno stopil na cesto 35-letni Franc Kaplar. Pripeljal se je bil z avtobusom do Orehka in tam izstopil. Ko je avtobus odpeljal naprej proti Ljubljani, je Franc Kaplar takoj z avtobusom stopil na cesto. Prav takrat pa je iz ljubljanske smeri pripeljal osebni avtomobil švicarske registracije, voznik Friderich Bertrag, in pešca zadel. Pri trčenju je bil Franc Kaplar takoj mrtav. Na avtomobilu je za okoli 7000 N din škoda.

L. M.

Pismo iz Avstralije

Verjetno sem eden najbolj oddaljenih naročnikov, a vseeno dobim vse številke; včasih en mesec nič, potem pa vse hkrati. Pa to nič ne moti. Casopisa sem vesel, saj mi še najlepše prikazuje življenje doma. Pa tudi razni komentarji so zelo zanimivi.

Stanko Pečovšek
151 Edwin St.
CROYDON — N. S. W.
Australia

Razveselili smo se vašega pisma, zlasti še, ker je prešlo tako dolgo pot. Zadovoljni smo, če se nam je posrečilo prikazati življenje doma — kot pišete. Se se oglasite, Bralce bi verjetno zanimalo, kako živite v daljni Avstraliji.

Pozdravljeni — uredništvo

Kranj — prepovedano za ves promet, toda ne za paprike.

Foto: F. Perdan